

יידען, געדענקט, אז דער קאמף געגז די רדיפות אויף יידען אין דייטשלאנד דויערט!

היינט 10 זייטען פריי 15 גראשען Oplata pocztowa darszona ryczaitem NAJER FOLKBLAT

פאקס פאר אונז

№ 193 Łódź, Poniedziałek, 19 sierpnia 1935 r. דרייצענטער יאהרגאנג Ad res Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71, מעל, 21, לאדז פערמיטאונער

ערב דעם ציוניסטישען האנגרעם

ס'וועט אנגענומען ווערען א פראטעסט געגען דייטשלאנד. — איבעררייסען דעם טראנספער-אפמאך. — ווייזמאן'ס קאנדידאטור אלס פרעזידענט. — דער דעלעגאט פון פעלקער-בונד — וועגען איבעררייסען דעם אפמאך מיט די נישט-ציוניסטען. — פאר האנגרעם-זיצונג פון אקציאנס-קאמיטעט מארגען פרייער-יכע ערעפנונג פון האנגרעם

15 זעצער, 18 (י"א טעלעגראפיש) היינט איז אנגעקומען קיין לוצערן די דייטשע לעגאציע, וועלכע בעשטעהט פון 34 מאן. די דעלעגאטען זענען געוועהלט געווארען לויט א געגענצליכען אפמאך פון אלע ציוניסטישע גרופירונגען, פרי אומצומידען וואלען. ווי מ'זיט איבער, וועט דער קאנגרעס שארף ארויסטרעטען געגען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד און געגען דער נייער אנטיסעמיטישער קוואליע.

15 זעצער, 18 (י"א טעלעגראפיש) די לעצטע פאר קאנגרעס-סעסיע פון אקצ. קא-מיטעט קומט פאר מארגען (היינט) אוועק. די פראגע ווענען איבעררייסען דעם טראנספער-אפמאך וועט בעטראכט ווערען אויף א ספעציעלער קאנגרעס-זיצונג.

15 זעצער, 18 (י"א טעלעגראפיש) ארום דער פראגע ווענען ווייזמאן'ס קאנדידאטור וועט ווערען פארעקומען א רייה בעראטונגען. אין די קולאראען האט מען געשמועסט, אז ווייזמאן שטעלט א רייה פערזענלעכע, און אויב ער וועט זיך ווייטער פסט האלטען ביי זיינע בערינגונגען, איז א ספק צי ער וועט ארויסקעהן.

15 זעצער, 18 (י"א טעלעגראפיש) היינט איז אנגעקומען קיין לוצערן דער הויכ-מיסטאר פאר די פליטים-ענינים ביים פעלקער-בונד, מאקאדאלי. ער וועט אויפ'ן קאנגרעס ארויסטרע-טען מיט א פערזענלעכע רעדע, אין וועלכער ער וועט אין נאמען פון פעלקער-בונד דאנקען פאר דער הילפס-אקציע פאר די פליטים אין ארץ ישראל.

15 זעצער, 18 (י"א טעלעגראפיש) אין די קולאראען שמועסט מען, אז אויפ'ן קאנג-רעס וועט אריינגעטראגען ווערען א פארשלאג, אי-בערצוויסען דעם אפמאך מיט די נישט-ציוניסטען. דעם פארשלאג זאל אריינבראנגען ד"ר נחום גאלד-מאן.

15 זעצער, 18 (י"א טעלעגראפיש) ס'האבען זיך אנגעהויבען די אונטערהאנדלונג-ען צווישן דעם 19-טען אויגוסט, ענדיגט זיך דער סעסיע. ווען די קאנדידאטען אויף סיי-דעפוטאטען, וועלכע זענען געוועהלט געווארען אין די קאליגעס, דארפן אפגעבען ערקלערונגען די האל-קאמיטעטען, צי זיי געהען אן וייערע קאנ-דידאטורען.

צוליב דעם זענען וואנטאג א גאנצען טאג אין ווארשא פארגעקומען אונטערהאנדלונגען צווי-שען די 5 יודישע קאנדידאטען אין פילאסאפיע קרייז ווענען דעם, אז רוי פון זיי זאלען צוריק-געהן וייערע קאנדידאטורען, פרי צו זיכערן צוויי יודישע מאנדאטען אין ווארשא. פון די אנ-טערהאנדלונגען איז אבער באריינט געווארען אן אלע יודישע קאנדידאטען וועלען צווישען זיך פארשטען דעם וואל-קאמף. לכהילה האט ברעגמאן שוין געהאט דעוויגנער, אבער שפעטער האט ער חרטה געקומען, אייבט יאנען זיך אלע גאן די אנהער-שע שטימען און מהויבט זיך אן צו לי-צטירען אין פארמאגט.

דער טומעל ווענען דעם דורכפאל פון הרב

נאך לאנגע אין שווערע לייערען איז געשטארבען אין עלטער פון 37 יאהר מיין טייערער מאן, אינזער ליבער סאטמער, זון, איידעם, ברודער און שוואגער נ"ע אדווערסארי מוה"ר יאקוב אוויטש (איידעם פון ר' ישעי' קארא נ"י) די לוייה קומט קאר היינט, מאנאט אג, דעם 19-טען אויגוסט 1935, 3 א זיבער נאכמיטאג פון מויער-הויז, לאנעוויצקא 70, ווענען וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער די טיפטרוערנדע פאמיליע.

דער 4 טייט-שטראפע פאר מיספרייכען איז דוסלענד מאסקווא, 18 (ספ. טעל.) אין פראצעס פון די הויכע בעזאמטע פון אוק-ראינישען אגראריקאמיסאריאט ווענען מיספרייכען ביים איינקויפערן פערד, זענען 4 הויפט-בעשולדיגטע פערשפט געווארען צום טויט, 24 אנדערע אויף לאנגע יאהרען טורמע.

צוואמענשטויס פון 2 שיפן לאנדאן, 18 (ספ. טעל.) אויפ'ן אירלענדישען ים האט זיך די האנגרעל'ס שיף, „נאפירסאטא“ צוואמענשטויסען מיט'ן דאמפער „לארענטיק“, ביידע שיפען זענען שטארק פערשעדיגט געווארען, 3 מאטראסען זענען אומגעקו-מען און פיל פערוואונדעט.

די ערד ציטערט... פלארענץ, 18 (ספ. טעל.) דאס אפסערוואטאריום האט היינט פעררעניס-טיריט אנ'ערד-ציטערניש, וועלכע קומט פאר ער-גייז אויף א מרחק פון 14 מויערנ קילאמעטער אין דער געגנט פון אויסטראליען. די סייסמאגראפיען האבען דעניסטרירט די ערד-ציטערניש אין פערלויף פון 3 שעה.

דער 5 יודישע סייס-קאנדידאטען איז ווארשא האט נישט צוריהגעצויגען זיין קאנדידאטור לעוין, האט נאך נישט אויפגעהערט. ווי בעקאנט, העבער, וועלכער שרייבט, אז צוליב דער דא-זיגער געשיכטע, וועט ר' מענדעלע בשום אופן נוצער רב ר' מענדעלע. היינט האט ר' מענדעלע בעקומען א בריף פון קאלישער קהלה-פרעזעס זיין רבנות איז שוין געווען געזיכערט.

נייער פארקסבאד

פאליטישע יידען ווערען גערופן צו זעלבסטהילף

פון דעם ד"ר ה. ראזמארין

ארגאנען וועלען ענליך מיט די נאכגעזעצטע מיטל
לען נישט בעזארגען די געזעצטע, וואס
אין פיל פאלען ערפילט זי זאגאר ווערען אויפ-
גאבע און פליכטען.

די לעצטע טעג האט די געזעצטע, "צעקאפע",
געזעצטע א גרויסען פאליטישן קאמפאני, וואס דארף
דינען אלס זעלבסטהילף-פאנא 500 און פאר
די פאליטישע יידען, מיר וויסען גאנץ גוט, ווי
שווער עס איז די לאגע פון די פאליטישע יידען,
און דאך גלויבען מיר, אז זיי וועלען זיך ווארעם
אפדעלען אויף דעם קאמפאני-דאך און טון אלץ,
מיר צו פערזענלעך זיין וואס-גערעכטער ערפאלג.
דער פאליטישער ייד, וואס גלייבט זיך אין הילף
און ווענדעט זיך צו זייער פריינדער אין אויסלאנד
נאך הילף, וועט אבער ווייזען, אז ער האט נאך
גענוג זעלבסטהילף און גאנצאנאלען שטאלץ די
הילף-צאקע פאר דעם פאליטישן יידענטום און
צוהילען מיט א זעלבסטהילף-לעקציע.

לויט זייער אפיציעלע מעגליכקייטען.
פאליטישע יידען געדענקט אז גאר דער,
וואס האט זיין און פערשטענדעניש פאר זעלבס-
הילף — פערדינט אויף הילף! שטעלט זיך אונז
צום דינסט פון דער זעלבסטהילף-צאקע, וועלכע
וועט זיין אפגעהויבן פון א גרויסער הילף-צאקע.

די אונזערדיגע מייט'ס היטלער-רעזשים

וואקסט איז דייטשלאנד פון טאג צו טאג

ברענען נאך ביי איהם ווי אמאל האבען זיך דא
שוין אריינגעקאפט פאלשע טענער און מיר עלטע
דע מווען אונזערען גרויס מיה זיי צו מילדערען.
די נייע פיהרער פון דער היטלער יונגער, —
שרייפט ווייטער דער "געטאפא" אגענט — זענען
דאס רוב, גרויסע לייט, און די היטלער יונגער
האט זיך שוין אפט ארויסגעזאגט גענוג זי. עס זע
נען שוין גענוג איינע בונטען. איינע פון די נייע
פיהרער האבען שוין געקומען קלעב, און מען האט
זיי אפגעשיקט אהיים, און צושטאנד אין אונזער
מערקליך. מענשען וואס קאנען זיך נישט פערשטען
דעפאקטע און דיסציפלין מווען זיך אפזאגן פון
דער פיהרערשאפט און נישט וועט אנדערע הערליכע
היטלער יונגער, די האפנונג פון פאטערלאנד, זיך
צופאלען, אויך אין דער ס. א. געשעפט דאסעלבע
וואס אין דער היטלער יונגער.

צום סוף קומט א בעריכט פון א שפיאן וואס
זיין אויפגאבע איז צו בעוואכען די קירכע דעם...
האב איך זיך בעטייגט אין א עוואנגעלישען גא-
דעסירונגס און... דער פריינדער איז געווען דער
פאסטאר, זיין פריינדער האט ער געזאגט: עס
זענען פאראן מענשען וואס וואלטען גערן בעטייגט
דעם קרויץ פון די קירכע... נאך דעם גאטעסדיגסט
בין איך צו איהם צוגעקומען און געפרעגט: ווע-
מען מיינט איהר מיט די דאזיגע מענשען? דער
גענטעלער: דאזענשען, דריי מענער און 4 אידע
5 פרויען האבען מיט איהם צוגעשטימט.

פון פערלוי מעלערס מען אויך, אז די שטאנא
פון דער פערשטערנען גענוג דעם נאציאנאל סאציא-
ליסטישען רעזשים נעהמט אים אן פארמען וואס זע
נען זעהר ענהליך די נאציאנאל סאציאליסטישע
ריס וואס ווערען קינדער געהערען נישט צוריקצור-
קאמפ מעמארען. אין פערלוינער צפון בעצירק, ווע-
רען די סוחרים וואס ווערען קינדער געהערען צו דער
היטלער יונגער, סיסטעמאטיש פאקאטירט.
פעת א מאניפעסטאציע פון דער היטלער יונגער
גענוג דער דעאקציע און קאמאנדיזשן וואס איז די
טעג פארנעמטען אין צפון פערלוינער און דער צוג ווע-
ווארפען געווארען מיט שטיינער. עס דארף נאך צוגע
געבן ווערען אז אין דאזיגע שטאט שיל וואוינען
זעהר ווייניג קאמאנדיזשן און אז די דאזיגע דעמאנ-
סטראציע גענוג הערשענען רעזשים אין ארויסנע-
פיהרט געווארען אויסשליסליך פון ארבייטער.

אפבאניען העמפט געגען דעם איטאליענישען איינפירוס

זען — אלץ מעהר האט זיך אין אלבאניען ערוועקט
דאס נאציאנאלע געפיהל און די טענדענצן זיך צו בע-
פרייען פון דער איטאליענישער פריינדשאפט.
די רעפובליקאנישע מלוכה-ארגאנען אין דורך א
געוועהליכען דעקרט פערוואנדעלט געווארען אין א
מאנארכיע, דאס אלבאנישע קעניגרייך האט גע-
שטרעבט צו אמתע פרייהייט און די געפירטע קרי-
זען אין דער אלבאנישער געזעלשאפט האבען אויס-
געדריקט זייער אומצופרידענהייט מיט דער פאלי-
טיק פון קעניג אכמעד זאג, וועלכערדיג ראטעווען
זיין מלוכה האט ער געמוזט איינגעבן אויף הנחות
און האט אנגעהויבען צו רעדען מיט רויס, פולשטע-
דיג אנדערש, ער ווארפט אפ א נאנצע רייה אויטא-
ליענישע פארערוגען, זאגן ערלויבט נישט צו בויען
אויף דער יוגאסלאווישער גרעניץ פארטיקאציעס,
וואס וואלטען פאר איטאליען געקענט שפילען די
ראלע פון אויספאלטויער אויסן פאל פון א מלוכה
מיט יוגאסלאוויען, ער איז אויך נישט מסכים צו פער-
רעכענען די ענגלישע אונטערזאכען אויף דער אלבא-
נישער זשאנדרמערע אויף איטאליענישע, ער
שטעלט זיך אויך אקעגען דעם צוואנג צו לערנען
איטאליעניש אין די אלבאנישע שולען.
צו דער געזעצטע פארערוגען קומט עס אבער
אין דעצעמבער 1933 ווען איטאליען ציהט צוריק
(ווייטער זעה 10 טעט זייט)

כע זענען איבערגעגאנגען שווער געטראפען געווארען
פאליס לאנדווערענדען וויטשטאפליכען קריזיס.
מען האט וועגען דעם גערעדט, די געהעריגע אפ-
ציעלע קריזיס האבען צוגעזאגט זייער פערמא-
טערעסירונג און... דערמיט האט זיך דאס אויך
זי ביז-אויס געקענדעט האט זיך דערצו גענומען
פערשטעט זיך, אין א בעשיידענער פארם, די
געזעצטע "צעקאפע" און די האט שוין צו פערצייכענען
געוויסע פאליטישע ליסטענען אויף אויך דעם
געביט. און עס איז אויסגעהאלבן יעדען ספא-
און אויך דעם געביט וועט זי נאך פיל פאז-
טירעס קענען אויפסטן און אויך וועקען די פרי-
וואס-איניציאטיוו דערמיט זיך צו פערנעמען.
אזעלכע פאליטישע ליסטענען מווען פריי-
דער שפערטער, געווען דעם פערדינסט צוטר-
און אפערקענען. עס איז די פליכט פון די יי-
דישע פאליטיקער און עסקנים אויף די ערשטער
צו מאכען אלע נאכגעזעצטע און וואסגעזעצטע און
שטרענגענען צו ענדערען די לאגע אויף דעם
געביט און נישט איינצורעדען, ביז די מאכט-

קומען זיי נאך 8.20 מארק א וואך, אונטער דער
"פאנא" - רעגירונג, זאגען זיי, איז זייער ווייטער
דינע ארבייטסלאזיקייט געווען מיט 2 חרשים קיר-
צער. זיי האבען מיר פערזיכערט אז זיי האבען שוין
אויפגעגעבען יעדע האפענונג אויף א מענשליכע
עקזיסטענץ, אז אויך האבן זיי אויפגעלערט דאס דער
פיהרער זאגט בעזונדערס פאר די דייטשע ארביי-
טער און פערזיכערט זיי געענטפערט אז ווען דאס
וואלט ווירקליך אזוי געווען וואלט די לאגע פון דעם
ארבייטער קלאם נישט געווארען אזוי שלעכט, זיי
האבען נאך צוגעגעבען אז די פרימע... צאהלט מיט
א העכערער דיווידענדע ווי אונטער דער, "פאנא" -
רעגירונג.

דער אגענט נומער 4 מעלערס קורץ: "דער מיר-
טעלישטע הויפט זיך אן צו בונטעווען".
דער אגענט נומער 5 אויך א בעאמטען - שפיאן
זאגט: די צאמסטע זענען יעדער סאכט פון מענשען
וואס איז קיינמאל נישט צופרידען און האבען קיי-
נמאל נישט גענוג געדל. זיי האבען קיינמאל נישט
גענוג צו עסען, זיי קענען זיך גארנישט ערלויבען.
זיי האבען אינעם כמעט גאר נישט אנצונעמן (פרויען),
און רעגען זיך אויף איבער יעדען פעניג אונטערשטי-
צונג וואס זיי דארפען געבען פאר זייערע נויטלי-
דערע לאנדסלייט. עס איז פשוט א סאנאנעלע געגען
וועלכע ערשטענדיגע און ארוםגעגעבען מען האט
צו קעמפען, ווען מען רעדט מיט די דאזיגע מען
שען.

אגענט נומער 6, שפיאנירט די אינטעלעקטועלע:
"די עלעקטועלע" מעלערס ער, וואס פילדען דעם
וואוילהאפענישטען טייל פון אונזער בעפעלערונג,
האבען אלץ נאך ליבעראלע אנשוואונגען. זייער גאנץ
אויס שטעט נאך אלץ אין פארדערהונד. מען קען
בעמערקען ווי זיי מיינען אויס דעם היטלער גרוס.
דער אגענט נומער 7 גוט א בעריכט וועגען דער
סיטימונג צווישען דער יונגער, ער שרייבט: "עס איז
נישט מעהר מעגליך צו פערשווערען דעם פאקט,
אז צווישען דער היטלער יונגער איז געווארען גע-
פאלען, דאס בעטייליגען זיך אין אויפגעבונג, מיין
וואו איז א פיהרער פון דער היטלער יונגער. ער
איז זעהר טרויעריג אבער מיט א וועהמאליך הארץ
זעה איך, אז ער ערפילט שוין נישט מיט דעמאלטער
נען ערשטער ניגונג און מיט דעמאלטען וועגנער-
כען פיהרע ווי פריינדער זיינע פליכטען. הונג זיין
קרבנות/פולע ליבע און בעטייטערונג פארן פיהרער.

אויסערן מיניסטער נישט נישט, זיך אנגעגעבען אין די-
מיטע, ערקלערענדיג אז ביי אזא לאגע זענען דאס
אויספאלטען די פריינדשאפטליכע בעציהונגען צווי-
שען איטאליען און יוגאסלאוויען געווארען א אונ-
געליכקייט.
אונרוהיג איז דאן געווארען נישט נאך פערלוינער
נאך אונד פארוי און די פאנארויגונג פון געווען
בערינדערט. דער איטאליעניש - אלבאנישער
האט פערזיכערט פאר איטאליען א סטראטעגישע פאר-
זע אויפן פאלקסאן ערשקלאסנער פערזיכונג. ביי
די אונטערשטע יוגאסלאווישע איטאליענישע פון
ציהונגען איז יעדע קאנצענטראציע פון איטאליע-
ניש - אלבאניש מיליטער געווען א דראהונג פאר
בעלגראד. אלס ענטפער אויף דעם בונד צווישען רויס
און טיראנא איז געווען דער פראנצויזיש-יוגאסלא-
ווישער בונד.
פאר אלבאניען איז די פאליטישע וויטשטאפ-
ליכע און מיליטערישע אפגענוגקייט פון רויס און
אנהיים געווען א גרויסע יעוועה. דאס לאנד האט גע-
קאנט מיט דער איטאליענישער הילף זיך ענטוויקלען
אבער נאכצייטיג איז עס געווארען כמעט א אימא-
ליענישע פראווינץ. און וואס ווייטער עס האט גע-
נויכט די איטאליענישע עקספאנציע און אלבאניען
— און זי האט ארוםגענומען נישט נאך דאס מילי-
טער און מלוכה פראנצויזען נאך אויך דאס שול ווע-

אויפגען פון דער "צעקאפע" געזעלשאפט, א חזן
איהר טעטיגקייט אויפן געביט פון די גמ"ח-
קאסעס, וואס איז דעם ברייטען עולם גוט בע-
קאנט. אבער א טייל פון זיי וועלען מיר א-
דערמאנען, כדי צו בעווייזען, ווי אזוי די דא-
יגע בעשיידענע, אבער איינציאטליך פילע געזע-
לשאפט, פערנעמט זיך אפט מיט אויפגעבען, וואס
טראגען אפט נישט בלויז א לאקאלען יודישען
כאראקטער, נאר אין א געוויסער מאס זאגאר
אנאלאגישען מלוכהשען כאראקטער.
נעמען מיר, למשל, דעם ענין פון אויסגע-
פלינען מער פאר דער האנדלער-פראדוקציע.
דאס איז אהן שום ספא אגענט, וואס דארף
פערזיכערענדיקען רעגירונג-אינטענאציען, וועלכע
זענען בערופען צו פערנעמען זיך מיט די ענינים
פאליטישע קאספאט. עס איז, וואס א.א.ממ.,
שוין נישט איינמאל שוין נישט צוויי מאל
מיי אונד אין פאליען געווען א רייד וועגען דעם,
אז מען דארף און קאן אויסגעפלינען אפאפ-
פאר דער פראדוקציע פון די האנדלערקער, וועל-

עס איז שוין נישט איינמאל אנגעוויזען געווארען
אז די לעצטע פערשארפטע אטאקע געגען דער "א-
פאליטיש" אין דריטען רייד, די אונטערזעכטע-
ליע פון ווערען פערפאלגונגען, די אקציע געגען די קא-
טאליקען. די הונדערטער קאמוניסטען פראצעסען
און טויט אורטיילען, איז א רעזולטאט פון די שווע-
ריגקייטען מיט וועלכע דאס היטלער רייטשלאנד האט
אינעם צו קעמפען, שוועריגקייטען, הויפטזעכליך,
פון ווייטשטאפליכען כאראקטער, וועלכערווען א
רויס די אונזערדיגענע וועלכע פון די דייטשע מאכען
מיט דעם איינציגן רעזשים.

דער בערלינער קארעספאנדענט פון "מאנשטש" -
טער נאדרייט" איז געלונגען צו בעקומען 8 געוויסע
בעריכטען פון "געטאפא" אגענטען. פון די דאזיגע
בעריכטען וואס זענען פערנעמענליכע געווארען אין
דער ענגלישער צייטונג איז צו זעהן אז די אונזער-
פריינדענישטע מיט דער איינציגער לאגע אין דייטש-
לאנד האט שוין איינגעדרונגען צווישען די פעמ-
טע, אינטעלעקטועלע מיטעל-שיכט און היטלער-
יונגער.

דער אגענט נומער 1 וואס האט געהאט דעם אויפ-
טראג צו אפגעווייזען א בעשיימטע קאמפאניע
בעאמטען גרופע האט קורץ בעריכטעט: "די שטי-
מונג איז א נומע".
דער אגענט נומער 2 מעלערס וועגען א צווייטען
פעאמטען-גרופע: "עס הערשט דא א געוויסע אוי-
צופרידענהייט, ווייל די העכערע בעאמטע שפערנען
אמוועניסטען ווייל זייערע הויכע פענסיעס זענען
נישט פערקלערטע געווארען, פעת די ארבייטער מו-
זען זיך צופרידענשטעלען מיט זעהר נידריגע לוי-
נען".

דער אגענט נומער 3: "בעת א ריזע אויפער-
הייט, פון... בויז... האבען די מאטראזען און הייזער
פון האמבערג... זיך ארויסגעוויזען אלס גענער פון
דער ענינרונג. געפרעגט וועגען דער סיבה, האבען
זיי געענטפערט: אונטער דער פאנא - רעגירונג
(אזוי פלענען גערווען ווערען די פונקציאנאלע
פון דער סאציאל דעמאקראטישער פארטיי) האבען
מיר געארבייט אין די וועגער חרשים פון האלב 8
אינדערפרי ביי האלב 10 אין אונזער און מיר הא-
בען געקומען פאר די איבער שעה'ן יעדע וואך א
צונאכ פון 18 ביז 20 מארק. ווייט דעם 7טען יולי
1934 ארבייטען זיי פון האלב 7 אינדערפרי ביז
האלב עף אין אונזער און פאר די איבער שעה'ן בע-

די לעצטע דעפערענציע האבען קורץ געמערקט
וועגען אן אויפשמאנד אין אלבאניען. די יודיער
זענען זיך סוחר, די אלבאנישע אגענטער מעלערס ווע-
גען לאקאלע געשעהענישען אין פיערי, און ווערען
אונטערדריקען די אונרוהען — אנדערע סוואלען
ווערען, יוגאסלאווישע, און פראנצויזישע שידערען
די געשעהענישען בערייטער ערשטער, איינע איז
אבער זיכער, אז עס איז ערמאדערט געווארען דער
גענעראל הילאדרי, ער זאל זיין געווען דער אדוי-
טאנט פון קעניג זאג. פון יוגאסלאוויען מעלערס
מען אז ער איז געווען א כארוואט.
די איטאליעניש-אלבאנישע בעציהונגען האבען
אין מיר פון די לעצטע יאהרען אדורכגעמאכט פער-
שירענע פאזען. נישט איינמאל איז צווישען רויס
און דער הויפטשטאט פון אלבאניען טיראנא, געס-
מען צו אזעלכע אנגעשטרענגטע בעציהונגען אז מען
האט גערעכענט מיט א ברוך צווישען דעם קעניגרייך
פון אכמעד זאג און איטאליען וואס האט געוואלט
געבן פאר איהר עקספאנציע.
די סיבות פון די איינציגע געוויינטלעכע געשע-
הענישען אין אלבאניען דארף מען זאגן, און דער
יונגער פערנעמענדיק פון איטאליעניש - אלבאני-
שע בונד. ווען אין אקטאבער 1926 איז געווארען
געוואוסט אז איטאליען האט געשלאסען א בונד מיט
אלבאניען האט דער דאמאקראטישער יוגאסלאווישער

א שטילע בעשיידענע אינסטיטוציע געפליגט
זיך אויף דער יודישער גאס אין פאליען, וואס
פיהרט אבער א מלל נישט-בעשיידענע געשטא-
מיט. די אינסטיטוציע האט זיך נישט געלאזט
בעאיינפלוסן פון דער דערפרייטע און אונגע-
טויגקייט וואס האבען לעצטענס בעהערשט גרויסע
קריזיס פון אונזער בעפעלקערונג, און בהוכט
אויף פיל אויסגעפרובטע און לאנגוועהריגע יי-
דישע מלל-טוער.

און רעקלאמע-געפילדער און אהן בעריהמער
רעש געמט זיך די אינסטיטוציע צו פערשיידענע
ארבייטען און אונטערנעמאנען און וואס טאקע
נישט-אין, ביז זי רעגאלירט זיך ענדליך נישט,
מיר זי פערוואנדעלט זיך ענדליך נישט אין פאק-
טען פון אונזער לעבענס-וויקליכקייט. "צעקאפע"
הייסט די אינסטיטוציע, וואס וועט זיכער מיט דער
צייט, א.א.ממ. איהרע פאליטישע ליסטענען, ווע-
רען די פאפולערסטע אינסטיטוציע אויף דער יי-
דישער גאס. ממילא האט זי זיך געשטעלט אלס
אויפגאבע צו פערשפרייטען דאס ארימע און דער-
שלאגענע יודישע פאליען מיט א גען פון אהר-
פראצעניטיגע גמ"ח קאסעס — אבער "מיטן עסען
איז אקעומען דער צאפעטיט". גלייך ווי זי האט
באך בעווייזען פאליטישע צו ליסטען אויף דעם
העטיגען געביט — און שוין האט זי זיך אפגעהוי-
בען ארוםצוטרעגן מיט נייע געוואקסטע געדאנקען
אין פלענער, און שוין טרעט זי צו צו רעגאלירען
נייע פערנעמענליכע אונטערנעמאנען אין אקציעס.
און א געוויסער גייסט בעהויבט זי אלע לייט
אונטערגען פון "צעקאפע", וואס זיין הויפט-טרא-
דאקטער-שטרייף איז זעלבסטהילף. מען ווייסט
נאכט גוט ווי צוואנגענעבראכען און פערפאלג-
ען זענען די ברייטשטע יודישע מאסען אין פאליען,
און דאך וועקט מען זיי פסדן און אנהייבליכע
צו זעלבסטהילף, צו הילף — צו הילף — צו הילף —
בוסט הילף. און אזוי אהרם ברענגען די אקציעס
פון "צעקאפע" צו דאפעלט-פאליטישע רעזולטא-
טען פון איין זייט דערלאנגען זיי הילף די דעקלא-
ריטע, ארימקע יודישע קריזיסן און שטעלען
זיי צוריק נישט אין איין פאל אויף די קאסעס;
און פון דער צווייטער זייט הויבען זיי הילף
מארגאליש זיך אויף מונטערען זיי אויף און שטאר-
קיי זייער זעלבסטהילף-דורך האלטען אין איין
ווארפען דעם לאנגע, אז פון דער זעלבסטהילף
מאנה איז קיינער נישט פסדן, אז דער איינציגער
וועג פון ווירדיגער און בכבודיגער הילף — איז
זעלבסטהילף.

ווער עס האט זיך נאך, און אפילו פון דער-
ווייטענס, צוגעקוקט צו דער טעטיגקייט פון די
און-פראצעניטיגע גמ"ח-קאסעס, וואס היינט צו
טאג געפליען זיך אין יעדער שטאט און שטע-
טעל פאליען — ווייטשט זיך געהעריג אפ-
צו שטאנען די ליסטענען פון דער "צעקאפע".
העזעלשטע. ווען די וואלט מעהר נישט געשלאפ-
ען דאס אלץ, וואלטען מיר געקענט זאגען, "דיינע"
און דעריי צוגעבען אנהייבליכע יודישע "ש-
אויפן אדרעס פון די איינציגאטארען. אבער דאס
איז דאך ווייט נישט די איינציגע ליסטענען פון "צע-
קאפע". אדרבא, דאס איז ערשט דער אנהייב
אין יודיש. די "צעקאפע" בעטראכט די גמ"ח-קא-
סעס אלס מין ווייטשטאפליכע פונקטען פאר א
גאנצע רייה און פסדן נייע צאקציעס. וואס זאלען
צילען צו פערנעמען די ווייטשטאפליכע לא-
גע פון דעם פאליטישן יידענטום, און די אלע
צאקציעס — גלייך ווי די גמ"ח-קאסעס זאלען גע-
פיהרט ווערען אויפן יודיש פון זעלבסטהילף און
קרדיט.

מען מוז מודה זיין, אז די "צעקאפע" האט
זיך גענומען צו איהר טעטיגקייט מיט גרויס ערנסט
פערשטענדיש און פערזאנלעכקייט. אנשטאט
צו האלטען אין איין דיסקוטירען וועגען דער
שווערער לאגע פון די פאליטישע יידען און האל-
טען אין זיין סטוד פערטון אין טעאָרעטישע
קיריות בגוגען די מילטען און וועגען ווי אזוי
די לאגע צו לינדערן — האט די "צעקאפע" ליי-
בערשט אונטערגענומען אנהייבליכע אקציעס
פארשטאנענע. מען האט געמליך, צעשיקט איי-
סטראקטארען איבער די שטעט און שטעטלעך אין
פאליען, וועלכע פארשען אויף די לאגע פון דער
ידישער בעפעלקערונג אויף די קיטער און בע-
מיהען זיך לערנען צו קענען די נויטען און הצטר-
כות'ן פון יודען אין יעדען ארט בעזונדער,
און בעקענענדיג זיך מיט די הצטרכות'ן פון איין
זייט, און מיט די אפיציעלע מעגליכקייטען,
האט לאזען זיך אויסגעבען, פון דער צווייטער זייט
איז דאך בעזונדער ליכטער צו ליסטען גענוס סע-
מעשים. וואס זאלען לינדערען די שווערע לאגע
פון די דעקלאריטע און ארימקע יודען, מיט
וועלכע די געזעצטע "צעקאפע" אינטערעסירט זיך
בעיקר און וועלכע זי האט קודם-אל אויפן אויג.
זיי געזאגט נישט שטייט, נאך הילף, און
אין נישט הילף — סתם, נאך קודם-אל און
בעיקר זעלבסטהילף — דאס איז דער הויפט
דעמאנץ פון "צעקאפע" און דער מלל ווערט טאקע
שטרענג אפגעהיט און גייט פערביי ווי א רויטער
פאדעם איבער אלע ליסטענען און אקציעס פון
דאך ביז גאר איינציגע געזעלשאפט, און אז
טראץ אלע שוועריגקייטען און משכילים, טראץ
דער דעפרעסיע און דערשלאגענעקייט אויף דאך
ידישער גאס — קאך דאך נאך פיל פאליטישע
געלייטערס ווערען אויפן יודיש פון זעלבס-
הילף, האט טאקע בעווייזען, "צעקאפע" — גאט.
עס האלט אונד צו ווייט פערפיהרט, ווען
מיר זאלען אויסרעכענען אלע ליסטענען און

א געוואלדיגער שטורם האט נעכטען געבושעוועט איז די געגענדען ארום לאדז

נעכטען איז איבער דער לאדזער אומגענוגט אד-
דורכגענוגען א געוואלדיגער שטורם, אמשטאד-
סטען איז דער שטורם געווען אין קאלי, אדונער
איז ארום אין א הילצערנער שאפע, דערביי איז

ווארשאווער קאפיטאליסטען האלטען ביים איבערנעמען די פאבריקען פון לעאנארד, וועלכער איז גירבארד

גאט בשעתו האבען מיר שוין איבערגעגעבן אז
דיפאבריקען פון דער וואל-מאנסטאטור לעאנארד,
וועלכער איז גירבארד אין לאדז, איינע פון די על-
סטע אונטערנעמונגען אין אונזער שטאט, הא-
בען געוואלט איבערנעמען אין די הענד פון גרויסע
לאדזער הורטאנוניקס, וועלכע האבען געוואלט איי-
נעמען די פאבריקען פון לעאנארד, וועלכער איז גירבארד

ווארשא דארף מען קענען גרויסער פרעסע-אויספירן קיין ווארשא, ארגאניזירט דורך דער מוריסמישער פראפאגאנדע-געזעלשאפט

הענד פון דעם דירעקטאר פון פערבאנד פאר טור-
ען פראפאגאנדע יענעוועסקי, וועמען ס'איז צו פער-
דאנקען די מוסטערדאפטע ארגאניזאציע פון'ס אויס-
פירן.
דעם ערשטען טאג האט דער אויספירן געוואלט
דעם שלאס מיט אלע זיינע מערקווירדיגקייטען, דאן
די גרויסע פילדער אויסשטעלונג.
דער אויספירן איז דאן אוועק אין דעם נייעם גרוי-
סען בנין פון „באנק גאספארדסטאט קראיאווענא“
וואו דער דירעקטאר גאנצווייטקיי האט אין דעם
גרויסען אויפגאבע-זאל געגעבן „אויפערבליק
איבער דער טעטיגקייט פון דער באנק. דער דירעק-
טאר האט אויך ארומגעפירט דעם אויספירן איבער
דעם גאנצען בנין און געוויזען דעם אוצער מיט דער
קאמפליצירטער סיגנאליזאציע א.א.וו.
נאך א מאלצייט אין ב. ג. ק. האט דער אויס-
פירן געוואלט די בוי אויסשטעלונג פון ב. ג. ק. היי-
טער ווארשא. וואו ס'געפינען זיך די נייעסטע בוי
ערפינדונגען, דאָרט געפינט זיך א ספעציעלער קוואר-
טאל וואו ס'זענען אויסגעבויט געווארען 40 מוס-
טער הייזער.
אין אונזער איז פארגעקומען אין ראטהויז אן
אויפגאבע דורך דעם ווארשאווער פרעזידענט מיט.
סטעפאן סטאזנינסקי. דאָרט האט דער פרעזידענט
געהאלטען א גרויסע רעדע וועגען דעם פלאן פון
דענקמאל לכבוד דעם מארשאל פילדוסקי. דער פרע-
זידענט האט גענוי פרעזיזירט דעם פראיעקט פון
דעם גרויסען און שעהנעם דענקמאל.
דעם צווייטען טאג איז געמאכט געווארען א בע-
זוך אין די נייע קווארטאלען פון שטאט, און דאן
אין ווילאנאו וועלכער געהערט איצט צו גראף לוי-
פראניעזקי, דער גראף האט געברענגען די אנטייל-
נעמען פון אויספירן אין זיינע פרייוואטע פאאר-
טאמענטען און געוויזען דעם מוזעאום פון גראף
פאטאצקי. דער אויספירן האט זיך מערענדיגט אין
אונזער מיט אן אויסגאבעסע אין האטעל אייראפע-
סקי, אויף דער אויפגאבעסע זענען ארויסגעשטען געווען
פארשטענדער פון זשורנאליסטען סיגניקאט, דירעק-
טאר פון די רייזע פירונגס. א.א.וו.
די אנטיילנעמען פון אויספירן האבען ארויס-
געטראגען דעם בעסטען איינדרוק, און געוואונדערט
די ווארשאווער מערקווירדיגקייטען, וועלכע דער
דער טוריסט וועלכער קומט קיין ווארשא דארף זיך
ווענדען צו דעם קיאסק פון דעם טוריסטישען פער-
באנד וועלכער געפינט זיך אויפן הויפט באנהויז און
וואו דער טוריסט קען בעקומען גענויע אינפארמא-
ציעס און פערליכטערונגען.

מאנאט
19
כ
מנחם אב תרצ"ה

אויגוסט
זון-אויסגאנג 4.25
זון-אונטערגאנג 6.53

צוגאב-פאבאר-האמיסיע
מיטוואך, דעם 28-טען ה.ה. וועט אין לאָס-
אנגעלעס פארטריקאווער 165 אנהייבען צו עמיטירען
א ספעציעלע צוגאב-פאבאר-קאמפלימענט פון 1-טען
שטאטשטען פ. ק. א.
צו דער קאמפלימענט דערפאר זיך צושטעלען
אלע רעקורטען פון יאָהרגאנג 1914 אין עלטערע.
וועלכע האבען זיך, זייער צייט נישט צוגעשטעלט
צו דער פאבאר-קאמפלימענט און האבען נאך ביי היינט
נישט רעגולירט זייערע מיליטערישע בעזייגונגען.
וועט וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און
11. פאליציי-קאמפלימענט, ווי אויך די, וועלכע
האבען בעקומען נאכגעשליכטע אינפארמירונגען פון
דער שטאטשטער סטראקסטווע.

אפטייען
היינטיגע נאכט - דיזשורען
(א) היינט ביינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפ-
טייען : קאנפערענציע, זערווער 54; סטער-
וויש, קאנפערענציע 26; זונדעלעוויש, פערטראווער
26; באיאנסקי און שטאט, פושעוואד 19; ליפיען,
פערטראווער 193; ריכטער, 11 לויטפאד 86.

פארמאלען ביי דער ארבייט
(א) אין דער פאבריק פון קאראל אייזערס,
זשורירען 19 זענען אלס קרבן פון אן אומגלוקס פאל
געפאלען דער ארבייטער ציפיראן ראטשינסקי פון
גורא 14 און ווילעלם פרידריך פון וואלשטאט-
קא 259. ביי דער ארבייטער זענען צוגעטרייט געווא-
רען דורך א מאשין. ביי דעם זענען אפגעפירט געווא-
רען אין שפיטאל.

איבערגעפארען דורך אן אויטא
(א) אויף זערווער 9 איז איבערגעפארען דער
ווארען דורך אן אויטא די 29 יעהריגע נחח וויש-
ליקא פון זערווער 36 און איז שווער פערוואונד-
דעם געווארען, דער דאקטאר פון פאנאטאוויע האט
איהר ערטיילט די ערשטע הילף און אין א שווערען
צושטאנד זי אפגעפירט אין ראדאנאשטשער שפיר-
טאל, דער שאפער פון אויטא גרשן קאלמינץ איז
צוגעצויגען געווארען צו פערטראווער לויבקיט.

ענטלאפען איז באד-האסטיאמען
3 ארעסטאנטען פון שטראדער מורמע
פון דער שטראדער מורמע זענען ענטלאפען 3
עברעכער וועלכע זענען געווען אלס פערשטעט
פאר נאכט און שווינדלען, די ארעסטאנטען זענען
ענטלאפען בעת זיי האבען זיך געפארען צוואמען
מיט אנדערען מיר ווערטא. זיי זענען ענטלאפען
אין די פאדראקאסטיאמען. די פאליציי האט איינגע-
פירט איהר די ענטלאפענע אן אפלאווע. ביי איצט
האט מען זיי נאך נישט געכאפט.

געפיטען געווארען דורך א הונד
אויף פאבאניקא 56 איז געפיטען געווארען
דורך א פערבאלידזשעטען הונד א געוויסער זענאן
ווענגלינסקי, פון פאבאניקא 37, ווענגלינסקי איז
ערטיילט געווארען הילף און ס'זענען אנגענומען גע-
ווארען אלע מיטלען אין פאל ווען דער הונד האט גע-
זאגט זיין א משוגענער.

זונטאג-געשלעגט
אויף עק קראשינסקענא און בושעווינער איז
אויסגעבראכען א געשלעג, בעת וועלכען ס'איז שווער
פערוואונדעט געווארען מיט א מעסער סטעפאן ציר-
דומישען פון בושעווינער 56 און שווערען נאך
שטאנד האט מען איהם אפגעפירט אין שפיטאל
אייזן.

אויף בושעווינער 20 איז בעת א געשלעג פער-
וואונדעט געווארען וואלדוואלד ראפפאנדעס.
אויף לימאנאווסקא 56 איז בעת א געשלעג פער-
וואונדעט געווארען מיטשעלסלאו אלשאנסקי.
אויף וויסאקא 18 איז אויסגעבראכען א געשלעג
צווישען שיקורס און ערנסט פערוואונדעט
געווארען דער ארבייטער עדווארד קעלנער, ער איז
אין א שווערען צושטאנד אפגעפירט געווארען אין
שפיטאל.

אויף מארישניער 22 איז בעת א געשלעג פערוואונ-
דעט געווארען פיאטער קאפאזשאק און ער איז אפגע-
פירט געווארען אין שפיטאל.
אויספירונגען קיין פאלעסטינע
פון 630. זל. א.
א.ר.ב.ס. פיעטריקאווער 18, טעל. 249-33
אין הנהלה-פעסער קיין משעבא-
מלאוואמיי און יוגאסלאוויע.
אין קיין עסטרייך.

מארד איז כאיני שיכורים דערהרגענען זייער חבר

נעכטען פארמיטאג איז אויף שלאנסקא 56 פאר-
געקומען א פלוטיגע אוואנטורע, בעת וועלכען עס
איז דערהרגעט געווארען דער 20-יעהריגער לעאן
שטשעפאניאק.
דער מארד איז פארגעקומען צוליב פערזענליכע
חשבונות. שטשעפאניאק איז צוזאמען מיט עטליכע
קאלענען אחיימקעווען א שיכורער, צווישען שטשע-
פאניאק און זיינע חברים איז אויסגעבראכען א מח-
לוקה, בעת וועלכער איינער פון זיי האט שטשעפא-
ניאק מיט א מעסער אויפגעטרעטעט דעם בויך. שטשע-
פאניאק איז געוואונדעט געווארען.

אלגעמיינע פערזאמלונג פון צווייטען היינהענדלער-פעראין, זערווער 38

די טעג איז פארגעקומען די אלגעמיינע פערואם
לונג פון צווייטען היינהענדלער פעראין. די פער-
זאמלונג האט געעפנט דער פרעזעס פון פעראין
ה' פישעל פארבער און אלס פארזייער פון דער פער-
זאמלונג ווערט געוועהלט ה' הערש יאקובאוויטש,
וועלכער לאדעט אין אלס בייזער די ה' משה
שפיגל און שמאי נישטע.
ה' פארבער גיט אפ א פערזיכט פון דער פער-
וואלטונגס טעטיגקייט און ווייזט אן אז צוליב דער
טובה פון פעראין האט די פערוואלטונג געמוזט ער-
דערען דעם לאקאל.
וויצע פרעזעס רובינשטיין פערזיכטעט דאן וועגען
דער אינטערווענציע פאר די מיטגלידער אין פער-
זייערע רעגירונגס אינסטיטוציעס מכה הנחות פאר
די אונטערמיטלעט טאג-נישטער און הנחה פאטענ-
טען אויפן יאהר 1935, וואס איז גינסטיג ערלעדיגט
געווארען.
ה' אברהם פערנעקעל גיט אפ א פערזיכט פון דער
רעוויזירקאסיע און פון דער קאסע - ה' פיר-
של פערנעקעל. אלע פערזיכטען זענען דורך די פער-

Kopiec
Józefa Piłsudskiego
Konto w P. K. O. 444.

די גרעסטע ענטאציע פון טוריסטישען סעזאן
אויספירונג קיין פארעסטיןא
דורך בודאפעשט, ווענעציע, ריימ, נעאפאל, האירא, אלעסאנדריע און פארט סאיר.
דאס בעזוכען פון אלע געגענדען.
פארשטענדיגער אויסהאלטונג אין זעב און אויף דער שיף.
אפמאכט דעם 8-טען סעפטעמבער. אינפארמאציעס ערמיילט:
"WAGONS-LITS COOK"
פיעטריקאווער 64, טעל. 170-77.

גר'יסעד אינטערעס צום אויספירן קיין וויען
צווישן דעם 5-טען און 12-טען סעפטעמבער

ווי מ'איז געווען פארמיטלעך האט דער גרוי געטראפען מיט אנערקענונג פון אלע, ווייל דער טו-

סער אויספאלג קיין ווין פון 5-טען ביז 12-טען מענטעמפער ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס. נאך קיין פינאנציעלער אויספאלג איז דער אור-עברדונג'שער הויפט-שטאט האט אזוי פערמאנענט רעסירט א שטורם ווי די איצטיגע. א פערזענלעך אינטערעס האט דער איצטיגער ווינער אויספאלג פאר די ווידישע טוריסטען. צוליב דעם, וואס גראד אין דער צייט קומט פאר איר ווין דער ערשטער קאנגרעס פון דער נייער צייטונגס-שטער ארגאניזאציע (צ.א.א.) וועלכער וועט זיין פערבונדען מיט א גאנצע רייה פייערליכקייטען פון א האטארישער עדיי-טונג.

די הענטעליכקייט וואס איז אין דעם אויס-
פאלג וועט זיין פאר א גרויסען אינטערעס. נאך קיין פינאנציעלער אויספאלג איז דער אור-עברדונג'שער הויפט-שטאט האט אזוי פערמאנענט רעסירט א שטורם ווי די איצטיגע. א פערזענלעך אינטערעס האט דער איצטיגער ווינער אויספאלג פאר די ווידישע טוריסטען. צוליב דעם, וואס גראד אין דער צייט קומט פאר איר ווין דער ערשטער קאנגרעס פון דער נייער צייטונגס-שטער ארגאניזאציע (צ.א.א.) וועלכער וועט זיין פערבונדען מיט א גאנצע רייה פייערליכקייטען פון א האטארישער עדיי-טונג.

פלוג געמאכט געווארען פאר די מוריסטען, האָט זיך

פאַרק „העלענאַר“

מערעפאן 209-32

מאַרנ, דינסטאג, ד. 20. פּינט 9 אונטער
איינציגער קאַנצלער
פון וועלט-בעריהמטן אויבערקאנטער
פון ווארשעווער מינאנצל

נאך זיין שריטמפלעזן מורנע איבער ארץ ישראל
 איין פולשטענדיג גייער מארגאם פון תפלות, פאקס און ארץ-ישראל - דער, אויך אפערן - ארייט
 ביים גלאזיר: פו, ליכטערמאז-לאווידאוויטש.

איינבאנג אין גארטען פון 2 א זייגער נאכטאג.
פון 5 נאכט. קאנצערט פון יוד. מוזיק פון סימפאנישען אקעסטער, דיר. ס. פיעטרושקא.
איינזיטס-בילעטן צו 1.09 אויך צו 2.20 פאר זיי-פלעצער פארקויפט די טערקישע קאנדיטארי
אויך די קאסע פון העלענאווא. די געקויפטע בילעטן זענען גילטיג
פאסאזשן און הנחה-בילעטן נישט צו בענימען.

ארעסטירט פאר אנאנימע בריף
ווי א דאקטאר האט זיך נוקם געווען אז א מיידעל, וועלכע
האט נישט אנגענומען זיין ליב-ערהלערונג

א פּינליכע געשיכטע מיט אנאָנימע בריף אין אויפגעקלערט געוואָרען דורך דער פּאָליציי.
מיט 4 יאָהר צוריק האָט זיך דר. פ. פון קאָנ-
סטאנטין בעגעגענט מיט א וונגער סטענאָגראַפֿישאַ
פון 17 יאָהר און האָט זיך ערקלערט אין איהר בוי
אויפער די אווערען, ער האָט זיך איהר ערקלערט אין
לײַפּע, דאָס מיידעל האָט אָבער פון נאָרנישט געוואָלט
וויסען. דער דאָקטאָר האָט געטון אלץ, וואָס ער האָט
געקענט צו געווינען איהר האַרץ. ער האָט איהר נע-
שיקט בריף, לידער, בלומען, אָבער איהר האַרץ האָט
נישט געאָרט אויף דעם אלעמען, האָט דער דאָס
מאָד געטון אַנאַנדער זאך. כדי זיך נוקס צו זיין
אָן מיידעל האָט ער אלעמען גענומען פערוואַרפֿען
מיט אַנאָנימע בריף דאָס מיידעל אַליין, איהר כּביר
בה — אלעמען גאנצע פערע מיט אַנאָנימע בריף
האָט ער אוועקגעשיקט.
דערביי האָט דאָס מיידעל געפונען א חתן וועל-
כען זי האָט יאָ לייב בעקומען. האָט אָבער דער חתן
גענומען עקומען אזוי פון אַנאָנימע בריף וועלכע
זיין כּלח, אז ער האָט זיך אָפּגעזאָגט פון שידוך. וואָס
דאָרף ער א מיידעל וואָס געפֿינט זיך אין אלעמענס

אויך אונזערע הערען דיפלאמאטען האָבען
ווייניגער אַ פֿערשטערטען זומער. מוסאָליני האָט
פֿערקאָכט אַ קאָסע מיט אַפֿיניניען, און די דיפּלאַ-
מאָטען האָבען וואָס צו טון: מ'האָט וועגען וואָס
צו „שמועסען“, פֿיהרען אונטערהאַנדלונגען, קאָר-
פֿערענצן, און דאָס גראַד אין מיטען זומער, ווען
על פי יושב דארץ מען זיך פֿרעגלען אויך דער
פּליאָטע, און די באַד-הייולעך, כאַצען פֿיש אד"גל
זעשטערט געוואָרען דער אַהרן-סעאַן!
אַב — זעט.

Dr. H. LUBICZ
med.

סמך ה'ט, ווענערשע און בעשעלעכטס קרופקע.
צענערליאנא 7 (פרייהער 43), סט. 114-32
עממאנעס סטריט 10-8, 2-12 און 8-5 אונטן
וועגאן פון 11-9 בייטאג און יום-טוב פון 1-9
סמך דאמפן - א בעזונדערער ווארטע-זאל.

דער דזשענטלעמען, פֿון פוילען, מיט וועמען איר
האָב געדענט, זאגט אמת. איר פון זיכער דערין
— אלזא וואָס מיר געבעמען, אז סײַ
אזוי, וואָס אירט דאָס דין, האט אינגער לאנדא
עפעס אַניווערסעלע דעפֿי, אדער ליינט אַפֿער אינגער
פֿאַסערלאַנד דערפֿון, וואָס אירע, וועלכע
נישט קיין טאָג-לעבדערעין, שטעלט זיך אַפֿ
אז זי איז יא

אָבער פֿאַרוואָס זאָג זי מיר אַז בעלזאָר
מיט וואָס האָט זי דיר בעלזאָר געזאָגט?
זי וויל נישט אָננעמען זיך צו ציען פֿון
מיר, זי וויל מיר נישט לערנען טאָנען.
— אַזוי זי איז ווירקליך נישט קיין לערנ-
רעירן, קען זי דיר דאָן נישט לערנען טאָנען.
דאָס איז דאָן קלאָר. ווי אזוי קאָנסטו למש-
פֿון מיר פֿערלאָנגען, אז איר זאָג דיר לערנע-
טאָנען.

טאגן לעהרער.
 — צו וואס טויג דיר, מיין ליבע טאכטער
 זיך פערנעהמען דעם קאפ מיט אוועלכע נארשי
 קייטער און נאך האבען צרות דערפון. וואר
 דאס אוועק...
 — גאן פאסטער, איה מזו אין דעם ענין דער
 געהען דעם אמת. ס'געהט שוין אין מיין אַמביצ
 איה מזו וויסען, וואס דא קומט פאר.
 איה מזו וויסען, וואס דא קומט פאר.

— גוט, הגם איך האבן אירעם
אויגנאנצן נישט וויכטיג און שלוינט נישט זי
מיט איהם און פערנעמען, וועל איך דאס ט
פאר דיר און וועל לאזן אויספארשען דעם ער
אוי, אז די וועט זיך קענען דערווייטן דע
גאנצען אמת.

— א דאנן פאטער, אט דא איז דער אדרס
פון דעם פאליטשן דזשעטעלמען, וועלכער
וועט פארשטעלן איר רעדן

אין זיך געשמיכעלט צוליב דער נאָיאוקייט פֿון
זיין טאָכטער, ווי קינדש זי איז גאָר, ווי גיט
ערפֿאַרען.

100

זמרים
מאז פון היינטיגען יידישען לעבן

צערנים, וועלכע נאכטראלירען אינעם אין לאנדאן.
— די צייטונגען זענען דאך פיל מיט זיי, אין
יעדער צייטונג געפֿין איך דאך נאך ליבדער-
זאגנען...
— ווי האבען גוטש רעכט די צייטונגען, ווי
זיי זענען אריינגעפֿהרט געווארען אין א שווינדעל
אין וועל דעמאנסטראציען דעם שווינדעל...
לאנד לעדסטאפער איז געווארען ערנסט. ער
האט גיטש פֿערשטאנען, וואָס זיין טאכטער רעדט

צו איהם. זי איז געווען אזוי אויפגעקומען, אז
דער פאטער האט מורא געהאט, צי זיין טאכטער
איז נישט פאמיל קראנק. עפס האט זי נישט
נערעדט צו דער זאך...
לארד לענדסבורי איז צוגעגאנגען צו זיין
טאכטער, האט זי ארגומענטירט, אועקגעזעצט גע-
בען זיין און געזאגט:
— נאך דוהייג, דוהייג, וואס האסט דו אויסגע-
פלאפעלט אין איין מינוט. דערבעלע מיר קלאהר,
פאר די וואס זיין געווען דער אומ-
גליקליכער פאטער.

ווער איז דאס בעגרינג בלאזט זיך און האט
 מינוטיס — טאקע זי, די טאג־מיסטערין. זי האט
 זיך אָפּגעזאגט מיר צו געבן לעקציעס, האט
 איך האב איהר געזאגט ווער איך בין.
 א, א זי האט זיך אָפּגעזאגט דיר צו געבן
 לעקציעס, האט דו האסט איהר געזאגט ווער דו
 ביסט? — פאפא, דו לאכסט אויס מיר? דו וועסט
 באלד נישט לאכען. וועסט באלד אלץ פֿערשטעהען.

שטעט זיך פאר פאפא, אז איך בין ענטפיקט
אין דער טענצערין, וועלכע טרעט דא אויף אן
"סלענדיד", איך געה מסדר אין טאטער אויף
איהרע אויפטרעטן און וואס מעהר איך קוק זיך צו
צו איהרע פרעזידענט, זאלן מעהר קונסט און
פרעזענטאטע ווע און זיי, איך די אינטער-
וויאזא, וועלכע די טענצערין סאבא האט ענטפער
דאס הייסט טאנצען, עטוויינדעלס גאנץ גאנץ
— צוליב וואס טוט זי דאס? זי טרעט
נישט צוריסן אלס טענצערין, און דארף זיך גי-
בעהייזען אונטערגען פאר'ן פובליקום. צוליב ווא-
דען שווינדעלס זיי... די וואך איז דאך נישט פאר-
שטענדליך.
דאך איז עס אזוי, איך בין זיכער,

אלייך נאך דער יודעה וועגען דער טרעג

שער ספרה אין סטערעו, העכער אָט דאָס
הנדערטער משפּחות צווישען זיי און 500
יודישע פאמיליעס, האָט אָנגעהויבן ע היילט
אָפּע און פּערסוינען ציביטען.
אָ דעלעגאַציע פון סטערעווער יודען האָט
זיך געווענדט צום פרעזעס פון דער יודישער קהלה
וועגן ארגעניזירען הילף פאר די נשרפים.
פרעזעס מינצבערג האָט זעהר וואָרים אים
גענומען די דעלעגאַציע און ערקלערט, אָ ד
קאָזער קהלה פון איהר זייט און די יודישע פּע
פּלעקערונג וועט מאַכען אַלע אנשטרענגונגען. פּר

צו העלפערן די נשרפים.
 היינטיגע וואך וועט שוין אין לאַנד לעבלי
 זינט ווערן אַ העלפער-קאָמיטעט פאַר די סטערצע
 ווער נשרפים.
 פרי צו האַבען די מיטהעף פון די סטערצע
 ווער, וועלכע וואוינען אין לאַנד, ביי מערשידענע
 קאָצעס וואָס ווערן פאַרענזענען-ווערן זיי גע
 בעטען אויפצונעמען זייערע אדרעסעס צו מאַקאָ
 גיטע אונט פאַר ווערנדיגשטיי נ.מ. 3

ראדיא-פראגראם
מאנטיאג, דעם 19 אויגוסט

720 — פליטען. 6.50 — נוממאמיק. 6.36 —
דיעות. 7.30 — גראמאפאן. 11.57 — צייטונגא
12.05 — קאנצערט. 12.15 — רייער. 1.05 — פא
טען. 1.30 — מוזיק. 3.15 — רייער. 3.25 — עקס
פארט. 3.30 — קאנצערט. 4.15 — לידער. 5 —
וויאָלאָנסעל קאָנצערט. 5.30 — מוזיק. 6 — רע
פערט. 6.15 — „נאָנ פּוילען זינגט“. 6.30 —
שמועס פאר קינדער. 6.45 — פליטען. 7.15 — רע
קלאַמט קאָנצערט. 7.30 — זעלנערשע אידוידי
8 — פליטען. 8.10 — אריעס און אָפּערעטען לידער
8.45 — אָווענד רייער. 9 — סימפאָנישער קאָ
צערט. 10 — ספּאָרט רייער. 10.10 — קאָנצערט
11 — רייער. 11.05 — פּאָפּולערע קאָנצערט.

מארגשן דער קאנצערט פון משו
קומשווייזלי איז הטלעפאן

דער וועלט בעריהמספר אבער קאנטאר
קאנצערטן טרעט אויף אין א גראנדיעזען קאנצערט
מארגען דינסטאג אין פארק העלענאו.
דער מייסטער זון יידישער ניגון האט
זיין קאנצערט פארבערייט דעה א רייכען פראגראם
זון זיין נייעם רעפרעטואר, צוליב דער גרויס
פערזאנלעכע שטארק איז טאראנסאנען אז דער
קאנצערט וועט ארויף מיט ערשטליך.

Dr. REICHER
פאדלונג לארוא 28, מעל. 01-93
 ספּעציאַליסט
 פאַר מענער-שווערע בעהאנדלונג
 סקסואלע בעדאטונגן און סייכאנאלישע
 בעזט און פון 11-8 און פון 8-5 אונטער

ר. איזרעל

סענסאצ. שפאנענדער רא

— איז דאס מעגליך? האט די ליידי געזאגט אז ס'זאל קומען א מענטש און אפמאכען לאנד און איר וועל דאס דערנעמען מיין פאטער. דאס א שרעקליך.

מען בין אונז אין פוילען בכלל נישט געהערט
דאס — א פאליטישע אקטיוויטעט אלס בערזע-מאטרי
און געצון דעם קאן איר דאך שוין גארנישט
האבען. איר זעה דאך איהר קונסט און זי
מיר געפעלען ווערען אדער נישט, אין לאנד
איז די באמערקטע סאפא שטארק געפעלען געווארן
זי איז באמערקט קינסטלעריי. צי זי איז אפגעקומען
געווארען ביי איר, אדער נישט, דאס איז
גלייכגילטיג.

די לידן האט זי געווען א פאנצן יארן גענומען ביי איהם זיין אדערס פאל, ווען זי וועט דארפן זיינע ערקלערונגן די לידן איז אונזעקעלאפען צו זיך אהי — שטעל דיר פאר, פאפא, האט זי געזאגט אריינלאפענדיג צום שטער אין צימער. שט דיר פאר אזא געמיינהייט...

— וואס איז געשעהן מער?
— שטעל דיר פאר, פאפא, זי האט אפגעזאגט מיר צו געבן לעקציעס.

— רעד קלאַרע דיבורים, האָט לאָרד לע
בורי יזה צולאָט, הערענדיג, אָז עס האָנדל
יזה וועגן לעקציעס — זאָג מיר וועגן
פאַר לעקציעס עס האָנדלט זיך און ווער
יזה אָפּגעזאָגט זי דיר צו ערטיילען.
— איך האָב דיר שוין געזאָגט און
ווער אַזוי ווער אַזוי ווער אַזוי ווער אַזוי

52712 112 1 52511 82828 07493

הספארים - בעזעגונג

צי דארף מען אונז די גרויסע שאד-אלימפיאדע אין ווארשא צוינגען?

בעטייליגונג פון 21 לענדער - דייטשלאנד נישט צוגעלאזן

מאנשאפט אויף דער אלימפיאדע אין ווארשא וועט זיין דער פראגראם פון דער אינטער-ליגענץ פון דער בערעזענער לאנד-בערעזענער. עס איז דערביי קלאר, אז דער קאמף, דער "וויס-שווארצער" קאמף, ווי מען רופט דאס ענדלעך שפיל, וועט אויף דער אינטער-אלימפיאדע אין ווארשא זיין א גלייכער, פארט און יעדע דרושינע וועט וועלן ארויסווייזן איהר הויכע ניוץ פון שארפן שפיל און שעהער קאמפניאציע.

ליידער איז דער ווארשעווער שאף - אלימפיאדע נישט געקומען קיין דרושינע פון רוס-לאנד. דאס איז געשעהן צוליב פאליטישע טעמים. לויט אונזער אפשאצונג וועלן אויס די לחות פערזענלעכענען אזוי:

אונזער פוילישע דרושינע איז א וואונדער-באנע אין א פרעטיג - צוזאמענגעשטילטע מיטן אויסגאנג פון דער טארטאקאווער, וועלכער איז א שפילער מיט א וועלט - באמער, זענען די איי-ריגע, אמא, גלעזענער שפילער, אבער נישט קיין אינטערנאציאנאלע מחוה. דערפאר אבער פער מאגט זי צווישן זיך דעם יונגען פערזענלעכען נייטער, וועלכער קען זיך שוין היינט פערמעסטן מיט די גרעסטע שאף - באוויס.

אלס געפערליכע קאנקורענצן פון דער פוילישער מאנשאפט ווענען די דרושינע פון: עסט-רייך, טשעכען, אונגארן, יוגאסלאווען און אמע-ריקא. צווישן זיי שפילען איינע וועלט-שעמפ-יאנען און אויך יונגע סאלענטען, וואס שניידן זיך אויף וועלט-מיסטערס.

יעדענפאלס, וועלן לויט אונזער מיינונג, די אינטערנאציאנאלע מאנשאפט פערזענלעכען די ער-שטע ערשט אויף דער אינטער-אלימ-פיאדע, ווען זי עס וועט פערנעמען דעם ערשטן ארט, און ממילא אויסקעמפן דעם הא-מילטאן-פרייז, וועט מען קענען פאראויסזאגן, ערשט אין איינע טעג ארום, ווען מיר וועלן זיך געהערט בעקענען מיטן ארט שפילן פון יעדער מאנשאפט בעזונדער.

זשינע פון 5 שפילער. אין דער ברייטע שאף וועלן זענען עס אונגעקאנטע נעמען. עס איז א וואונדער, וואס צווישן זיי געפינט זיך נישט בלאס, דער אמאליגער מיסטער פון ווארשא, און אלימפיאדע - שפילער ה' בלאס, וועלכער געפינט זיך איצט אין פאלעסטינא, געהערט צו דער צווי-גערענע, ווארשאווער שולע, וואו עס האבען געוויקט אבערע גאונס, ווי רובינשטיין, פלאמ-בערג, בעליצמאן, לאוויקא און פושעוויקא. זיין מיטוויקונג וואלט בלי סוף געהאט א דעצידירענדע בעדייטונג אויפן אויסגאנג פון דער פאלעסטי-נער גרופע, ווען אפגעוועהנט קען מען בערעכענען אלס פערלוסט.

דער שפיל-פלאן

אנהייבענדיג פון שבת, דעם 17-טען ביז מיטוואך דעם 28-טען וועט געשפילט ווערען 2 מאל א טאג, פון 9 פרייז ביז 1 מיטאג און פון 6 ביז 10 אונטער. מיטוואך דעם 28-טען וועט מען שפילן נור 1 מאל, ד. ה. ביז 1 מיטאג, ווען 2 און זייער וועט א שטאט - ראט זיך פערנען די אלגעמיינע פערזענלעכע פון אינטערנאציאנאלען שאף - פערבאנד. דאנער - שטאג דעם 29-טען און פרייטאג דעם 30-טען וועט מען שפילן 2 מאל טעגליך. שבת דעם 31-טען וועט פארקומען די לעצטע רונדע, דאס פערזענלעכע דעם רעזולטאט און דאס של-סע דעם טורניר.

איינערס-קארטען קאסטען: פאר דער גאנ-צער צייט פון טורניר 10 זעקסעס, פון 25-טען און בלויז 6 זעקסעס. איינמאליגער איינערס-און זעקסעס. מיטגלידער פון געזעלשאפטען, וואס געהערן צום שאף - פערבאנד צאלען א העלפט.

וועלכע דרושינע וועט זינען?

אלע שאף-שפילער אויף דער גארער וועלט אינטערעסירן זיך איצט געוואלדיג מיט דער פראגע - וועלכעס לאנד וועט היינאך אויסקעמ-פן דעם האמילטאן-בעכער? די דאזיגע פראגע וועט אויך גרויס גיי-גיראקייט אין די העכערע ספערן פון אלע בע-טייליגטע מלכות, מחמת די שטעלונג פון דער

קיין שום שאף-אלימפיאדע איז נישט געווען צווישן שטארק בעזעצט ווי די איצטיגע אין פוילען. עס פלעגן קומען צו אזא אלימפיאדע ביז 16-17 דרושינעס היינט האבען זיך געמעלדעט גאנצע 21 דרושינעס, דאס ווייט, ווי געוואלדיג דאס שאף-שפיל האט זיך ענטוויקעלט די לעצטע יאהרען. ארומגעמאכט אלץ משה די ברייטעסטע שטעטען פון דער אנדערער זייט ווייט די גרויסע צאלה אנטיילנעמער דערויף, און דער קאמף וועט דא זיין א שווערער און זייער וועט קענען גענע דרושינע, וואס וועט ארויסווייזן גענוג קראפט און אויסדער.

דייטשלאנד, דאס איצטיגע היטלער-דייטש-לאנד מיט זיין "ראסען - טעאריע" איז צו דער איינציגער שאף - אלימפיאדע נישט צוגעלאזט געווארען. די איינציגסטע פון דער אלימפיא-דע האבען געשטעלט דעם נייעם היטלער-דייטשען שאף - פערבאנד א בעדינג, אז צו דער אלימ-פיאדע זאלען צוגעלאזט ווערען אלע אהן אויס-באגאס גוטע שאף-שפילער, דערווייטער אויך יודען, די נייע מוסלם זענען אויך דעם בעדינג נישט איינגעגאנגען און ממילא האט מען קיין דיי-טשע דרושינע נישט צוגעלאזט.

עס איז כאראקטעריסטיש פאר די דייטשען דער סענאציאנעלער פאקט, וואס האט מען האט זייער דרושינע נישט צוגעלאזט צו דער איי-טיגער שאף-אלימפיאדע, האט זיך דאך דער דיי-טשער שאף-פערבאנד געווענדעט צום איינער-גאנצאנען שאף - פערבאנד מיט א בקשה, אז די גאנצענטע שאף-אלימפיאדע זאל פארקומען אין דייטשלאנד.

אלס קארעספאנדענט פון איינע האלענדישע צייטונג איז געקומען דער גרעסטער שאף-גאן פון אלע צייטען, דער יוד ד"ר ע. לאסקער.

די פאלעסטינער דרושינע

אויך פאלעסטינא האט געשיקט צום ער-שטען מאל אין דער געשיכטע אגאיינענע דר-ר

דעם 18טען סעפטעמבער קומט פאר אין ווארשא דער צווייטער מלכותער באקס מעטש צווישן דיר טשלאנד און פוילען. דער דייטשער באקסער פער-באנד האט שוין פערשטעמלט זיין רעפרעזענ-טאנץ מאנשאפט, די מאנשאפט איז צונויפגעשטעלט פון 7 דייטשע מייסטערס.

אין דער פוילישער מאנשאפט געהט ווידער אלס רעפרעזענטאנט דער יודישער באקסער ראטהאלץ, מיר העלען שוין צום צעהנטען מאל פרענען צי עס איז א מוח, צי מען מען צווינגען ראטהאלץ אז ער זאל אנטיילנעמען אין דער פערמעסטונג מיט דייטש-לאנד. מיר פערשטעהען אז ראטהאלץ וועט ברענגען צוויי זיכערע פונקטען פאר די פוילישע פארבען און דאס איז פאר אונז נישט גלייכטייג. מיר וואלטען פון גאנצען הארצען בענהערט דעם גרעסטען און שטעסטען פוילישען זיג.

אבער פאר וואס פערשטעהט מען אונז נישט? פאר וואס וויל דער פוילישער באקסער פערבאנד נישט ארייננעמען אין אונזער פסיכישער לאגע און פער-שטעהן אז מיר יודישע ספארטלער ווילען נישט און קענען נישט אנטיילנעמען אין קיין פערמעסטונגן מיט די נאצי ספארטלער. ערשטענס דערפאר וויל מיר זענען קאטעגארישע גענוער פון די דאזיגע פער-מעסטונגען, און צווייטענס דערפאר וויל אונז איז אבסאלוט נישט ליב זיך אנצוקוקען. צו זעהן ווערע זינען, זיך צו בענענען מיט זיי, אז א. א. וו.

דער פוילישער באקסער פערבאנד דארף די יוד-דישע ספארטלער נישט אויסשטעלען אויף קיין פרו-בען, נישט צו מאכען אונזערע בעסערע ספארטלער פאר קנעכט וועלכע מוזען טון זאכען וועלכע זענען אונז נישט ליב און מיר טוען זיי נאך צוליב מורא פאר דעם פערענדיגען די ספארט קאריערע.

ווען די לאגע איז דאך אזעלכע און נישט קיין אנ-דערע מוזען מיר זיך אליין אפשטעלען דערויף, צי דארפען מיר די אימפרעזע מיטמאכען. צירארה נישט ראטהאלץ און זיין קלוב אנטהעמען א שטעלונג וועל-כע זאל זיין א ווירדיגע פאר נאציאנאלע ווידישע ספארטלער?

יגאסלאוויצ - פוירעז 2:3 (2:0)

נעכטיגער צווייטער-מלכותער מעטש איז האמאווין

דער רעזולטאט דערפון איז געווען דער, אז די יוד-נאסלאווען האבען נישט נאך אויסגעליכען דעם רע-זולטאט, נאר פערענדיגט דעם מעטש מיט א זיג אין דער הויך פון 2:3.

עסטרייך איבערגעריסען

די ספארט-בעזיהונגען מיט דייטשלאנד

בעזיהונגען מיט דייטשלאנד איז ארויסגעבען געווארען צוליב די שטרעס אנגריפען, וועלכע דער פאלקישער בעזעכטער "מאכט גענוער עסטריי-כישער רעגירונג און מיניסטערען, פירשט שטאר-קעמבערען האט אויך פערקלערט אפצוהעלען אלע שוין פערשטעמטע פערמעסטונגען פון עסטרייכישע מאנשאפטען מיט דייטשע.

אבער דער טויערמאן פון "סיפון" האט אפגעה-טען זיין מאנשאפט צו די פערשפילען דעם מעטש. אלע אנטערנענונגען פון דער ברי-פוכא מאנשאפט צו ערצילן דאס זיגליכע טויער האט קיין רעזול-טאט נישט געברענגט, אזוי ארום וועט פארקומען נאך א מעטש צווישן די צוויי מאנשאפטען, דער מעטש וועט פארקומען דעם קומענדיגען שבת.

די סעטיגלייט פון אר.ב. ספארט-הלב "שטער"

דער ארבייטער ספארטקלוב, "שטער" פיהרט זעהר אנאינטערעסאנטע ארבייט אויף יעטוערען נע-ביט. די גימנאסטיקעסעקציע אנטפיהרט דורך די אינטערקאמערען בערלינגער און מאנהיים וואקסט פון טאג צו טאג. ביים איינציגען מאמענט זענען מעטע 6 גימנאסטישע גרופען, 2 פרויען-גרופען, 2 מענער-גרופען און 2 קינדער-גרופען. די אייבונגען קומען פאר נאכמאל 2 מאל וועכענטליך פון יעט-ווערע גרופע. די ספארט-שפילער טעקעציע פון מענער און פרויען אויף לעצטענס געשטארקט געווארען מיטן אריינקומען פון עטליכע פרישע שפילער, די פוט-באל-סעקציע פיהרט נאכמאל איהרע טרענינגען. א בעזונדער קאפיטעל איז די ארבייט פון אר-עסטער. דער לעצטער קאנצערט אויף דער דער-פענגונג פון "שטער" לאפאל האט בעוויזען, אז נאך א קורצע צייט פון צוגרייטונגען האט דער אר-עסטער זיך זעהר גוט אויסגעצייכענט.

דאמור און איז צוויי שווער געווארען, אז ער האט געמוזט אויפהערען צו שפילען.

אין דער צווייטער העלפט האבען פאלד פון אר-הויב און די יוגאסלאווען אנגעווארפען אז טעמפא, אז אונזערע שפילער האבען נישט געקענט נאכקומען

ווי ע.ן. 18 (ספ. טעל.) עסטרייך האט איבערגעריסען אלע ספארט-בעזיהונגען מיט דייטשלאנד.

דער קאמפניאט, וועלכער איז אין דעם ענין ארויסגעגעבען געווארען דורך דעם העכסטען ספארט-אמיניסטער פירשט שטערנעמבערג מיט טעלע-פעסט, אז דער פערבאנד פון דערהאלטען ספארט-ליסטען.

יוביליי-ציהליסטע-לויף פון "יעדנאמשאנס"

דער נעכטיגער יוביליי-וועט-לויף פאר צי-קליסטען, וועלכען שטאט ארגאניזירט דער ספארט-קלוב, "יעדנאמשאנס" איז שטארק בעזעצט גע-ווארען פון ציקליסטען אין גאנץ פוילען. בלויז פון ווארשא זענען געקומען אנדער 15 צי-קליסטען, שוין גענוערע ווענען די לאנדער קלובען, וועלכע האבען זעהר צאהלליך בעזעצט דעם וועט-לויף, דער וועט-לויף איז פארגעקומען אויף א שטח פון 150 קילאמעטער און האט געפיהרט פון לאנד איבער קאנסטאנטין, לוטאמירסק, לאסק, סטערצעו, בעלזאסאוו, וואלעו, דלוצקאוו, פא-ביאניץ, לאנד. דער סטארט איז פארגעקומען פון קלוב-לאקאל אויף פושענדעליאנא 68. אויך אר-עסטער האט זיך דאס פארגעקומען. דאס ערשטע ארט האט פערנומען קאלארושעוויטש (ווימא) אין 4 שעה, 40 מינוט, 15 סעקונדען. פאר שאטאקין (ארקאן, ווארשא) און וואשילעוויטש (פאקאט בעמא ווארשא).

טייפון - פון - פונבא 0:0 סוואריפאקאציע-מעטש צווישן די צוויי יודישע מאנשאפטען

שבת איז פארגעקומען דער קוואליפיקאציע-מעטש צווישן די צוויי יודישע מאנשאפטען. ברי-פוכא איז אהער געווען די בעסערע מאנשאפט,

אויפן סטאדאן פון פאנאן אין קאמאווין איז נעכטען פארגעקומען דער צווייטער-מלכותער מעטש צווישן דער רעפרעזענטאציע פון יוגאסלא-ווען און דער רעפרעזענטאציע פון פוילען. די יוגאסלאווישע פוסבאליסטען רעפרעזענטא-ציע א הויכע אייראפעאישע קלאס. בעזונדערס הא-פען זיי היינאך געהאט צו פערצייכענען גרויסע ערפאלגען, ווייל אין די 5 צווייטער-מלכות'שע מעט-שען, וועלכע זיי האבען געהאט, האבען זיי נישט געליטען קיין איין מפלח. דעם גרעסטען זיג האבען זיי געהאט איבער דייטשלאנד 3:4, ווייטער האבען זיי דערווייט די מייסטערשאפט פון די באקאנטע ביי א ווער א שטארקער קאנקורענץ. אויך די בע-זונדערע יוגאסלאווישע קלובען האבען געהאט גרוי-סע ערפאלגען און בעזונט אלע עסטרייכישע קלובען. די יוגאסלאווען האבען געלעגט גרויס אויפמער-זאמקייט אויפן נעכטענען מעטש מיט פוילען און האבען ארויסגעשטעלט די בעסטע שפילער זייערע אויך פריש האבען זיי זיך בעסער רעפרעזענטירט פון אונזערע שפילער.

די יוגאסלאווישע מאנשאפט איז ארויסגעטרע-טען אין פאלענענען צוזאמענשטעל: גלאזער, ספא-שויטש, בעלאסעוויטש, מאטאסאקא, הינע, ארסע-נאוויטש, ניער, לערינער, גליסאוויטש, זשוויקא-וויטש, סעקוויטש, וואידאאוויטש.

דער שטארקסטער פונקט אין דער מאנשאפט איז דער מיטעל-לויפער סעוויטש. די גאנצע מאנ-שאפט איז געווען אנאויסגעליכטע און גוט גע-שפילט.

די פוילישע מאנשאפט איז ארויסגעטרעטען אין פאלענענען צוזאמענשטעל: אלאסאקא, מארטינא, בולאנאו, ריסקא, קאמאטאשעוויטש 1. קאמאטאשעוויטש 2. פיעץ, מאטאסאקא, פעטערעק, ארטור און קישעלינסקי. נאכ'ן ארויסגעהן פון די שפילער אויפן פלאץ שפילט דער ארעסטער דעם פוילישען און יוגא-סלאווישען הימל. די יוגאסלאווען שפילען גענען דער זון אין דער ערשטער העלפט און ס'איז זי זעהר שווער אפגעוועהמען, בעזונדערס די הויכע באלעמס. אין דער ערשטער העלפט רייסט זיך די פוילי-שע מאנשאפט צו שפילען, זי פערשטעהט זיך און דאס דאזיגע שכל'דיגע שפילען ברענגט טאקע א גרויסען ערפאלג אין דער פארם פון 2 טויערן אין דער 24 מינוט דורך מאטאסאקא און אין דער 30 מינוט דורך פעטערעק, דער דאזיגער רעזולטאט דערהאלט זיך שוין פון מורא פון דער ערשטער העלפט.

אין דער צווייטער העלפט האט מארטינא מעהר נישט געשפילט און איהם האט פערטרעטען מי-כאלסקי. די סיבה דערפון איז וואס מארטינא האט אפגעוויכען שפילען מיט א געהעכערטער טעמפע-רא

לאנד - פוירעז 1:1 (0:0)

צווייטער-שעמפיעטע מעטש

די לאנדער רעפרעזענטאציע האט געטען גע-שפילט דעם דריטען צווייטער-שעמפיעטען מעטש אין היינטיגען יאהר. דער ערשטער מעטש איז געווען מיט ברעסלוי. און לאנד האט געוואונען. דעם צווייטען מעטש מיט ווארשא האט לאנד פערשפילט. צום דריטענען מעטש מיט פוירעז איז דאס לאנדער עלפטעל צוגעטרעטען במעט מיט א הונדערט פרייטעסער זיכערקייט דעם מעטש צו געווינען. ס'איז אבער געשעהן אג-דערש. דער מעטש האט זיך פערענדיגט מיט 1:1, אבער דאס אונזערעכט. ווייל די לאנדער מאנשאפט איז געווען א בעסע און האט געדארפט געווינען. דער ריכטער פרייז האט נאך דענע ווירט מיט זייער ענטשיידונגען. פוירעז האט נישט אויסגענוצט א צי-צאל-מעטער-שטיין, וועלכער איז שעהן 5-6 טיידיגס געווארען דורך פיאטעצקין.

מעטשען ווענען אריינגעהן אין

בע"ק קלאס אין לאנד

קאנסטאנטינער ספארט - קלוב - 0:0 קאל (אלעסאנדער 1:4)

טאמאשאוויאנקא - מלאמ (טאמאשאו) 0:3

מעטשען ווענען אריינגעהן אין

דער ליגע

מלאמ (לעמבערג) - רעווערא (סטאניסלא-וואו) 1:4

פריינדשאפט - מעטשען

הכח (ווי) - השמונאי (לעמבערג) 1:3 רעפרעזענטאציע פון ווארשא - פ.ק. ווי 1:3

פוילישע מייסטערשאפט אין

וואסער - באל

מכבי (קראקא) - הכח (פיליז) 1:1

שויי ארויסגעצויגטן העכער 100 טויטע

געזעלשאפט דעם איטאליענישען
קאנסול אין אפיסיניען

צוואמענשפּױסע צווישען האַמעניטען און
נאציאנאליסטען אין אמסטערדאַם

אמסער דאס 18. (ספ. טעל.) אין מער שידענע פאקסטון און דער שטאט, בעפונדערס אין דאס ארבייטער-הויז, איז פרייטאג ביינאכט געקלא- מען צו גאנצן צוזאמענשטעלן מיט אומגאטנישען, דאס קאמיוניסטן האלצן ארויסצוגינגעלע א גרויסע צאמלאנג אריינאלייטשט אונטערמאנעט, וואו די

KAY FRANCIS, RICARDO CORTEZ, WARNER OLAND

זאראדזקא 16 ■ אינסערעס: % מוזיקאלישע האמעריע אין לאנד-אקסאלישע פענ. אנהייב 4.30 נאכט שבת אין זונטאג 12.30 פרייטאג

אר אקוסטריע און סרזיען קראנקהייטע
 פארדימטונג געזען שוואנגערשאפט
 זענען זשער 11. מער. 246-09

פרעהליכע און טרויעריגע ציפערן פון אויפבוי אין ארץ-ישראל

שע פרעסע אין א"י זיך זעהר שארף אפגעריסן, נישט בלויז אויף די דערקלערונגען פון מר מדי, פאר דער מאנדאטאר-קאמיסיע. אויף דער קאנסטאנטאנאפאל אין ערד-קוויף האט די רעגירונג געזעטצט מיט א פערזענליכעם מיטגליד נישט אריינשטעלען אין די ערד-קוויף קאנ-טראקטען קיין קנס פאר נישט ליפערען פערקויפטע און בעזארגטע באדער. ווען דער ערד-קוויף וואקסט אונגעהויער, האבען ארבעטס פערקויפטע פראדוקטן חרטה האבען און נישט מקיים זיין די קאנסטראקטען, איז געווען א אלגעמיינער מנהג אין לאנד, אז מ'האט אריינגעשטעלט אין קאנסטראקט א קנס פון צעהנמאליגע ווערט, כדי דער ארבעטער זאל נישט קענען חרטה האבען, האט די רעגירונג אצינד אפגעשטעלט דעם קנס. ערשט דאס געריכט דארף פסקענען, צי וואסאירע סכום, אצינד מעגן די גונג און אין וואסאירע סכום, אצינד מעגן די ארבעטער פלייען אויף אלע קאנסטראקטען, ער קען אפילו אליין שפערקלירען און מאכען געשעפטען מיט יודיש געלט און עס דאן פשוט אפגעבען, העכסטענס מיט א פאר פונט שטראף דורכ'ן געריכט די רעגירונג פלאנצט וועלדער אויף די וויסטע בערג פון א"י. אבער ווא?

נאר אין ארבעטס סביבה, אויף ארבעטשען בעזיץ, די יודען זאלען עס זיך אליין מאכען, ווי האבען געלט גענוג, דערפאר צעהלען אויף דער רעגירונג-בעריכט דעם יודישען כרך-הלאביב אויף פערטער ארט צווישען די שטעט אין א"י, דערפאר זאגט דער דאזיגער בעריכט, אז "חפה" האט בעיקר ארבעטשען איינוואוינער, הגם ס'איז דאס פערהאן א ברייטער יודישער עלעמענט. אזוי געהט עס דער אפציעלער גוסה, ווי וואויל די רעגירונג ווייסט גאנץ גוט, אז חל-לאביב איז היינט די גרעסטע שטאט אין לאנד און חפה האט די קנאפע העלפט יודען, דערפאר זענען פערהאן אין בעריכט פילע יודישע מיט שילדערונגען איבערן צאפאשען ווערשטאנדען געגען יודישען אויפבו-ווער, שפעציעל געגען איינוואוינער און ערד-קוויף, דערפאר זענען פילע די גבורות פון דער פאליציי, וועלכע האט געפירט אויפ-פיל מיה און אר-בייט, כדי פערהאן ארבעטשען אויסברענגען געגען די יודען און געגען דער רוח און ארדנונג, דערפאר איז דער קאפיטעל איבער יודישען איינוואוינער, אונגעשפיקט מיט די אויפטוען פון דער רעגירונג און קאמף געגען די אונטערגעלידענע יודישע איינוואוינער, דערפאר פערנעמט זיך דער בעריכט ברייטליך מיט'ן איבערזעצטע יודישען פארטיי-קאמף, ספעציעל צווישען די רעגירונג און יודישען פארטיי-קאמף, ספעציעל האט די רעגירונג בעדארפס אזש העכער און אהער צייט, כדי פערטענען א טענה אין אפציעל-ען בעדארפס, אז נישט 532 לאנדלאזע ארבעטער דאר פון נאך פערהאן 532 משפחות, וועמען די רעג-ירונג מוז קאלאניזירט אויף איהר שווארץ? ערשט 16 חדשים שפעטער, האט מען זיך דערמאנט, אז דאס זענען גאר בסיס נאר 32...

דערפאר אבער מעגט איהר וועגן מיט ליכט כאטש אין פארפארען אין רעגירונג-דאפארט וואס זי האט געטון, כדי מקיים זיין איהרע חת-הייבונות אין מאנדאט, דאס רעלאטיוו היבשע ביי-טעל יודישע איינוואוינערונג — דאס איז אלסדינג. **מ. א. טענענבלאט.** (י.ט.ט.)

חזן דעם ליגט אויף דערויף פיל היפאטעקע-קרעדיט. מען מען אויף דערפון רעכענען א מאקסימום פון דריי מיליאן פונט אויף אינוועסטירעס, ווען מ'רעכענט נאך צו די אינוועסטירעס אין דער אינ-דוסטריע מיט אצור, צוויי מיליאן פונט, קומט נאך אלץ אויס, דאס אפילו פאר'ן צוגעפיהרטען קאפיטאל איז נישטא קיין פילע פערזענליכע און איינזעלע איינוואוינערס ווערען גרויסע אינוו-סטירעס ווערען געדעקט דורך אויסלענדישען קאפי-טאל, וואס קומט און איינוואוינערס.

דערפון נעמט זיך, וואס אין די ארבעטען ליגען אפער 15 מיליאן פונט און א פערזענליכע-מאגליכקייט, נישטא קיין גרעסערע עקאנאמישע עספאנסיע אין לאנד, נישטא וואס צו טון מיט'ן געלט, די גרעסטע רוחים קען מען מאכען פון ערד-קוויף, ווען מ'זאל איהם אדורכפיהרען ראציאנעל און סיסטעמאטיש מיט געוויסע נאציאנאלע גארנט-עס דורך גרויסע קאפיטאליסטישע איינקויף און פאר-צעלירונג-געזעלשאפטען (אויף קאלאניזאציע-גע-זעלשאפטען), איז אבער נישטא בכלל קיין רעגוליר-רעגירונג נאציאנאל-האנדל און אויך נישט קיין עקא-נאמישער ראט, וואס זאל געבען דעם איינציג-טון-די אינפארמאציע און אפיהרונג אויף דערויף, נאר די דייטשע יודען האבען נישט קיין בחירה, זייערע קאפיטאלען בלייבען דערווייל ליגען אין ארבעטען, אבער פון דער ענגלישער יודישער קאלאני-זאציע ווערען שוין צוריק קיין ענגלאנד אי דאס קאפיטאל, אי דעם ריז פון ארץ-ישראל, אויף שפעקולאציע אליין וויל זיך דער בריטישער יוד נישט אויף איהרע אריינלייזען, אינוועסטירען זיכער און רוהיג האט ער נישט אין וואס.

וואס זאגט דער בעריכט וועגען ערד-קוויף? אין גאנצען יאהר 1934 זענען בסיס-הכל געקויפט געווארען 62 טויזענד דונאם, וואס 5 אר שטערק-ליכער ציפער! א גיטעלי פון 10 טויזענד יאר פאר'ן גאנצען יארשען פאלק דורך א יאהר צייט (און געצעהלט האט מען דערפאר דעם ארבעטער דורכשניט פון 28 פונט א דונאם!), סאמער איז דאס אליין נישט טרויעריג גענוג, דערפאר האט נאך דער בעריכט פון דער יודישער אגענץ, אז דורך אפלייזעס 5 יאהר (34-1930) מאכט אויס דער סך-הכל פון יודישען ערד-קוויף אין א"י נישט קיין פילע 156,000 דונאם, דא איז פשוט א גאנ-צאנאלע קאנסטראקט און ווערס נאך גרעסער, ווען מ'זעט אפציעל שווארץ אויף ווייט, אז אין אט דער ציפער פון 156 טויזענד פיהרערס דער יודישער נאציאנאל פאנד (קרן קימת), נאר מיט 57 טויזענט און דריייהונדערט דונאם, אין 5 יאהר צייט! אינמיטען דער גרויסער פראספעריט, בעה וועלכער דער יודישער ישוב האט זיך אין דער קאפ-צאחל פערדאפאלט, קומט אויס א דורכשניט פאלק! 31,000 דונאם א יאהר אויפ'ן גאנצען יודישען שלעכטער, קויפען א דונאם ערד ביי ארבעטער און אפילו אין שטאטישע סביבות געווארען שווער ווי קרייט-יס-קווי, קויפען א דונאם ערד אין אגרארישע געגענדער, און געווארען פילקאס אנגעקלייבט אויפ'ן רעגירונג-דאפארט האט די העברעא-ווערס פון ירושלים

מיר בונגען ערד-בעזיץ אין א"י בלוטיגע אריבער לייט וואס פאר א שרעקליך ווייניגע דערגרייכעניש דורך 50 יאהר קאלאניזאציע, האט האט איינ-שטונגען גאנץ געוואלדיגע מיליאנען געלדער פון באראן ראש-השדה, פון קרית-חיים און קרית-חיים פון אפערקאנער געזעלשאפטען, פון אייראפעאישע און ארץ-ישראל'דיגע געזעלשאפטען, פון די קאלא-ערד-קוויט! די קאנסעמווענע דערפון איז, דאס די יודישע לאנדווירטשאפט האט געדעקט דעם לע-בעס-בעדארף אין יאהר 1934 בלויז מיט א 15 פראצענט בער, בסק הכל האט די יודישע לאנד-ווירטשאפט געגעבען דעם ארץ-ישראל פראדוקטען פאר 424,000 פונט, ווען מ'רעכענט צו דעם עק-ספארט-ווערט פון פאמערנאנצען, ווען און אנדערע יודישע אגרארישע פראדוקטען קומען אויס מיליא-נען פונטען. דאס איז גאר-דערווייטער, דאס איז גוט-בעלויגעטע מיה פון יודישער פויערישער ארבייט אין א"י. אבער עס כאפט אן א שווערער קלעם ביים הארץ, ווען דו ליינעסט אנדערע צי-פערען, אז גרינצייג, מילך, אויבסט, פלייש, ברויט און אנדערע פראדוקטען פון פאלד און גארטען מר-זען אין א"י קויפען פיל מעהר פון דעם ארבעטער (וועגן מאל מעהר) און אז אויך דאס איז נישט גע-נוג, מ'האט נאך 1934 געמוזט אריינפיהרען פון אויסלאנד בער 5 מאל אזויפיל ווי דער יודישער אגרארישער פידון האט אויסגעמאכט. ווי לאנג קען מיר ארויסשיקען אזויפיל געלט אין אויסלאנד, וואו געמט מען די אצורות גאלד אנצופלייען א יע-דעס יאהר מעהר די קעסענעס און זען פון ארבעט-שען פויער און הענדלער?

א ליבער פאקט איז אויך די פערזענליכע פון דער יודישער אגענץ אין איהר ראפארט, אז די 5124 קאפיטאליסטישע משפחות האבען מיטגע-בראכט פיל מעהר ווי פינף מיליאן פונט, שוין ביי די 1134 אפערקאנער אין די דעמאנסטראציען פאר אינדוסטריעלע און לאנדווירטשאפט האט זיך בעזי-זען, אז יעדער פון זיי פערמאגט דורכשניטליך 3600 פונט, דאס הייסט אז ווי אליינס האבען גע-ברענגט 5 מיליאן פונט, מעג מען לוי זיך זאגען אויף געוויס, אז די 5 טויזענד משפחות האבען אין יאהר 1934 אריינגעבראכט אין לאנד שטארקע 10 מיליאן פונט, איז אבער די פראגע: וואס טון אס די יודען מיט'ן געלט? ווערעט עס אריינגעלעגט אין ארבייט און פערמאנענט-שאפערענע ווערען, אין אינ-דוסטריע און לאנדווירטשאפט, אדער בלייבט עס ליגען אין די בענק, געהט עס אויף שפעקולאציע אדער ווערט ביסלעכעוויי אויפגענומען? אין חל-לאביב, חפה, און ירושלים איז אין אר-פארטי-יאהר אינוועסטירט געווארען בערך 5 מיל-יאן פונט אויף הייזער-בוי, א חזן דעם ווערט א הייבער טייל — דורכשניטליך 25 פראצענט — גע-דעקט דורך היפאטעקע-קרעדיט. מעג מען זאגען, אז פון איינגעוואנדערטען קאפיטאל איינעם יאהר 1934 זענען העכסטענס צוויי מיליאן פונט פערזענ-לעך געווארען אויף הייזער-בוי, דאזיגען יאהר האט דער גאנצער יודישער ערד-קוויף אין לאנד בעטראפען 7 מיליאן פונט, דערפון כמעט פינף מיט א האלבן מיליאן אינוועזיטירטען ערד-האנדלע צווישען יודען אליין, א גרויסער טייל דערפון איז אויף חשבון, שפעקולאציע, בעזענדיג פון האנד-צו-האנד! דאס איז נישט קיין אינוועסטירטע געלט,

צוויי אפציעלע בעריכטען איבער דער ענט-וויקלונג אין א"י זענען נאר וואס איבערגעגעבען געווארען דער וועלט: דער יעהרליכער ראפארט פון דער ארץ-רעגירונג און דער יעהרליכער ראפארט פון דער יודישער אגענץ. ביידע דאקומענטען בע-האנדלען דעם פראגרעס פון א"י אין פערזענלעכע יאהר 1934 און ביידע ווערען איצט דיסקוטירט נישטען מאנדאטאר-קאמיסיע פון פערקער-בונד אין דער מאנדאטאר-קאמיסיע, וואס זענען געשטימט פאר אצור, 45 רעגירונגען און לעדער און דערמיט פאקטיש פאר דער ברייטעסטער עפענט-ליכקייט פון דער גאנצער ציוויליזירטער וועלט.

פערהאן פערעהליכע ציפערען אין אט די רע-פארטען, וואס ווירקען ווי באלאנס אויף די שווערע יודישע וואנדערן דורך די איצטיגע יאהרען פון גע-פערעהליכען אנטשטעמטשען שטורם איבער גרויסע לענדער. פערהאן אבער אויך זעהר טרויעריגע צי-פערען, וואס פארדערען פון יעדען דענקענדען יוד א טיפערע אריינקלערעניש אין די פראבלעמען און צורח פון ארץ-ישראל אליין.

האפנונג, אפטימיזם און קוראזש זענען געוואל-דיג וויכטיגע אייגענשאפטען ביי אונז שווערען, פערעהליכען בערענען ווערען ווי דער גלייכצייטיגער אויף בוי פון א פאלק און א לאנד, ווען דאס לאנד, געוואוינט אויף פון א ווער שטארקען, נאך, אי-מאכט, שטעמט אין רשוח פון א דריטען, וועלכער איינציסט, בלויז און צופעליג, גרויסע פאמערנאנצען און איז סקס פריינד, סקס גייטראל, סקס עפעס וועג-גער, בעסעל פון דער אנדערער ווייט איז דאס פאלק צושפרייט אויפ'ן שטוב ימים און מ'דארף עס ערשט ביסלעכעוויי אריינברענגען קיין ארץ-ישראל, ווען מ'זעהט דורך שטעט און קאלאניעס און מ'זעהט אסאך האט יודען האבען דא געשטעלט אין אונז קורצען פער-יאהר — דא אויף אונזערע, וואס מען און מ'דארף פון אצור, — פיהלען מען ווי צו א פאלק וואס מענטשלי-כען שטאלען אין יודישען הארץ, אויב דאס ערשטע בעזארגענע שטיק אויפבוי איז אונז געלונגען, ביי אזויפיל שטערונגען מיט בלוטיגע צווישער-שפילען אלע עטליכע יאהר, דא איז קיין שום סקס נישט מעהר, אז דער מאדערנער יוד פארמאגט אלע קאנסטרוקטיווע כוחות צו א פילען אויפבוי פון גאנצען לאנד אויב ס'זאל געווענדיג ווען אין אונז אליין, וועט פאלעסטינא ווערען צוריק א יודיש לאנד און דאס יודישע לאנד — ארץ-ישראל — וועט אויפבויען צוריק א יודישע פאלק מיט פערקלער אליין.

האט מען אבער ביי אונז מדרגה, זענען העכ-גאנץ, אפטימיזם און קוראזש נישט גענוג, מיר שטעלען אין א אונטערזעכונג, אז וואס ווייטער געהט, אלץ שווערער ווערט איהר פילע אדורכ-פיהרונג ביי אונז איצטיגע פאליטישע און אנדערע פערעהליכען אין לאנד, נישט אפשוואכען, אפטימיזם און קוראזש, אבער אויך נישט פערמאכען די אר-צו-גלייכען אין נסים ונפלאות, עס שאפען זיך ווער נישטערע פראבלעמען, ווער שטעט און ווער שווערע מניעות, וועלכע מוזען בעטראכט זיך ווער אפגען אויפ'ן און ווי פארדערען א חזקע מיט אפגען אויפ'ן און ווי פארדערען א אפערעליכע שפראך, ערשטענס כדי וויסען וואס צווייטענס ווי שטעלען מיט זיך פאר און וואו זי ליגען, צווייטענס וועלען זיך ווייניגען אין גע-האלדיגע אנטשטעמטשען, כדי קענען זיך גאר וויי-מאכען אדער כאטש עטאפענוויי, אין ביידע ראפארטען זענען פערהאן ציפערען, וואס רעדען אויף אין ווייט א פערעהליכע, אויף דער אנדערער ווייט א טרויעריגע שפראך, סיי דאס פערעהליכע סיי נאך טרויעריגע קען מען זעהען נאך אויפ'ן פלאץ, אין א"י.

א פערעהליכער דעמאנסטראציע פאקט, איז די אפטימיזם ציפער, אז אפציעל זענען אין לעצטען יאהר איינגעוואנדערט העכער 42 טויזענד קיין ארץ-ישראל, אויף אונזערען ארט דערפארען דער ראפארט פון דער פאלעסטינא-רעגירונג, איז נישט אפציעל זענען נאך בערך 9 טויזענד געבליבען אין לאנד, דאס מיינט זי פשוט נישט צוריקגעפאר-רעט טוריסטען דורכ'ן משך פון יאהר 1934, כדרך אגב ווערט מען געווארן, אז גלייב פויערער יאהרען איז עס דער נייער, שטרענגער, שמירה פון דער רעגירונג געלונגען היבשעלע ארבעטענע דעם פראצענט פון די נישט אהיים פארזענדיגע טוריס-טען, עס איז א שטארקער, קוראזשירטער פאקט, אז ארץ-ישראל האט אין איין יאהר אריינגענומען העכער 50 טויזענד יודען און דאס איז אפסאָלויט נישט גענוג, דאס לאנד שרייט נאך ארבייטער, אויף שוים און טריט, אויף אלע ארבייטגעביטען פלע-לען יודישע הענד.

א גאנצער, מתידיגער פאקט איז די ציפער אין בעריכט פון דער יודישער אגענץ, אז דער אגרארישער יודישער ישוב האט 1934 געזעהלט 160 קאלאניעס, דערפאר און פונקטען מיט 70 טויזענד פשוט, דערפון 40 טויזענד אקטיוו פערזענען מיט לאנדווירטשאפט, וועגנער פער-ליך איז די ציפער, אז אונזער גאנצער יודישער ערד-בעזיץ בעטערעט נישט מעהר ווי איין מיליאן מיט דריי הונדערט טויזענד דונאם, דאס איז א שט פון נישט קיין סך איבער צוויי הונדערט טויזענד יאן פלעל, איז פוילען, אונגארן, טשעכאסלאוואקיי געפונט זיך אזא שטח אין די הענד פון 5-6 פריצים פאר דער מלחמה אין אויך היינט זענען אין אט די לענדער, שפעציעל אין עסטרייך און אונגארן, גע-ווען יודישע גורנד-בעזיצער, וואס האבען פער-מאגט מעהר, פיל מעהר ערד, געוויס איז דער חילוק א געוואלדיגער, אז פלעצייג דונאם יודישע ערד אין א"י זענען אויף אלע אפטיים מעהר ווערט ווי א גאנץ, "גוט" אין גלות, אבער געמאכטען אויפ'ן שטח פון איין ווייט און אויף די אנדערענישע פון יו-דישער קאלאניזאציע פון דער אנדערער ווייט, זענען

אפיסינישע יודען אין ארץ-ישראל

וויזעס, זי זענען געזעסען אין די העיסות פאר אונטערגאל אריינקומען, און דאך איז ווי געלונגען צו פערעלייבען אין לאנד.

אויף האט אין דער קאלאניע רחליה געפרובט פערבינדען א געשפערק מיט די דאזיגע שוואר-צע יודען, דאס איז מיר אנגעקומען זעהר שווער, ווייל קיין העברעאיש פערשטעהען זי נישט, אוי-טער איינעם — צוויי פון זיי, וואס האבען שוין דא אין ארץ-ישראל געקאפט איינצעלע ווערטער, אויף האב זיי געפרעגט וועגען יודישע העל-לוח, אבער אויך אין דעם פרט האבן זיי צווישן ווי געפונען בלויז 2 מאן, וואס האבען געוואוסט צו זאגען איין און איינציגן פסק: — שמע ישראל די אליהו דא אחד!

און די אלע אנדערע האבען געקוקט אויף די צוויי ווי אויף גרויסע למדנים.

אזוי זעהען זיי אויס, אונזערע ברידער, פון אפיסיניע, די שווארצע יודען, די פאלאשען, איהר האב מיר מיט זיי אויסגעשמועסט אויף שטוב-לשון, מיט די הענד און מיט עטליכע ווער-טער העברעאיש און ווי האבען געענטפערט אויף מיט די הענד און מיט עטליכע ווערטער איטאל-יעניש, ווי האבען אהנט געארבייט אין די איטאל-יענישע קאלאניעס פון אפריקא.

אייניגע פון די דערמאנטע פאלאשען בחו-רים האבען מיר אויך שטוב-לשון ערקלערט, אז ווי ווילען אהער אריבערגענומען ווערען עלטערען און אייניגע פון זיי, אויך זעהר יונגע (זיי זעהען אויס פון 17-18 יאהר) האבען שעהמערדיג מיר אויפגעקלערט, אז זיי האבען שוין ווייבער און זיי זאמעלען געלט זי אהערצוגעבען.

אזוי ארום וועט די רייכע קאלעקציע פון פערשידענע יודישע שטוב-לשון גאר דער וועלט, וואס מיר פערמאגן דא אין ארץ-ישראל, בע-רייכער ווערען מיט שווארצע יודען, וואס ווע-לען דא איינוואנדערען מיט זייערע שווארצע וויי-בער און קינדערלעך.

(א בריוו פון ירושלים)

זיך אפיסיניען גרויס שעהן הויז-דער אפיסינישער קאנסולאט.

אין עטליכע יודישע קאלאניעס ווי פתח תקוה, רחובות, בענגענעט איהר די שווארצע יודען פון אפיסיניען (פאלאשען). זיי ארבייטען דארטען אין די פרדסים ווער צאחל דערגרייכט ביז 90 מאן, נייגטישקע בחורים, ווי זענען אהער אנגעקומען מיט עטליכע חדשים צוריק.

דאס איז די ערשטע פארטיע שווארצע יודען (פאלאשען), אין ארץ-ישראל, פיל פון זיי האבן זיך געשמוגעלט קיין ארץ-ישראל אהן פסער אין רובינשטיין איז אלט 27 יאהר.

יודישער פינאנסיסט אויסגעוויזען פון פראנקרייך אויף בעשולדדיגונג פון פראנק-ספעקולאציע

רובינשטיין איז אלט 27 יאהר.

דער איינציגער "חטא" וואס רובינשטיין איז בעגאנגען געגען דער פראנצויזישער רעפובליק איז, וואס ער האט אויסגעביטען זיינע פראנצויזישע פראנקען אויף ענגלישע שטערלינג. די פראנצוי-זישע רעגירונג האט אין דעם איינגעזעהען, אז ער האט דערמיט געוואלט ארונטערזאפערען דעם פראנק פון גאלד-סטאנדארט.

רובינשטיין וועלכערס אויך, אז גאר פיל אנדערע אויסלענדישע פינאנסיסטען, וועלכע גע-פינען זיך איצט אין פראנקרייך, וועלען פון דאָרס איינזיכען אויסגעוויזען ווערען.

צווישען די ארבעטער פון ארץ-ישראל און די דערבארייגטע לענדער בעמערקט זיך א גרויסע פערזאנלעכע שטעלונג מיט דער מלחמה, וואס עס דורכאנט אפיסיניען מצד איטאליען.

עס געפינען זיך דא ארבעטער, וואס האבען געדינט אין דער אמאליגער טערקישער ארמיע, אלס אפצירען און ווי האבען זיך געמאלדען צום אפיסינישען קאנסול אין ירושלים, פארלעגענדיג זייער דינסט אין דער אפיסינישער ארמיע.

אפיסיניען ליגט אצור 2-3 סעג רייזע פון ארץ-ישראל, דא, אין ארץ-ישראל, בענגע-נען מיר זעהר פיל אפיסיניער אויף די גאסען פון ירושלים; עס געפינט זיך זאגאר דא אין רוב שלים א גאנצע גאס אויף זייער נאמען (רחוב החבשים) און אויף דער דאזיגער גאס געפינט ברידזש.

פונקט אין מאמענט, ווען רובינשטיין האט זיך געוואלט אויפגעבען אויף אפער-אפליזא-לע-גורושעט צו פלייען קיין קראיזאן, איז ער גערופען געווארען אין דער פרעפעקטור, וואו מ'האט איהם געמלדעט, אז ער מוז הייב פער-זאגען דעם פראנצויזישען באדען און מעהר קיינמאל ווי נישט צוריקקערען.

א געוויסע סענסאציע האט בעכטען ארויס-געווען אין לאנדאן די אונטערזאכטע צוריס-שיקונג פון פראנקרייך פון סערגיי רובינשטיין, א רוסישער יוד, וועלכער וואוינט שוין א לענגערע צייט אין ענגלאנד און האט שטודירט אין קעמ-ברידזש.

פונקט אין מאמענט, ווען רובינשטיין האט זיך געוואלט אויפגעבען אויף אפער-אפליזא-לע-גורושעט צו פלייען קיין קראיזאן, איז ער גערופען געווארען אין דער פרעפעקטור, וואו מ'האט איהם געמלדעט, אז ער מוז הייב פער-זאגען דעם פראנצויזישען באדען און מעהר קיינמאל ווי נישט צוריקקערען.

א געוויסע סענסאציע האט בעכטען ארויס-געווען אין לאנדאן די אונטערזאכטע צוריס-שיקונג פון פראנקרייך פון סערגיי רובינשטיין, א רוסישער יוד, וועלכער וואוינט שוין א לענגערע צייט אין ענגלאנד און האט שטודירט אין קעמ-ברידזש.